

**TEOMAN ÖZTÜRK'Ü
ANIYORUZ**

11 Temmuz 2011

I.Baskı:

ISBN: 978-605-01-0134-8

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. 19/1 06650 Yenişehir / Ankara
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24
Web Sitesi: <http://www.tmmob.org.tr>
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr

Kapak ve Sayfa Düzeni

Dijle Göksoy Konuk

Baskı

Mattek Basın Yayın Tanıtım Tic. San. Ltd. Şti
Tel: (312) 433 23 10 Faks: (312) 434 03 56
Ağaç İşleri San. Sit. 21. Cadde 601. Sokak No:35
İvogsan/ ANKARA

11 Temmuz 2011'de Teoman Öztürk bizi, sevenlerini, dostlarını, TMMOB'lileri yine bir araya topladı.

Sevgili Başkanımızı saygıyla, sevgiyle anıyoruz.

TMMOB Yönetim Kurulu
Temmuz 2011

SUNUCU- Değerli konuklarımız; Başkanımız Teoman Öztürk'ün aramızdan ayrılışının 17. yılında düzenlediğimiz anma etkinliğine hoş geldiniz.

Öncelikle hepimizi Teoman Öztürk ve mücadele arkadaşlarının anısına bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(Saygı duruşu)

Şimdi sizleri, Sevgili Başkanımızın görüntüleriyle baş başa bırakıyoruz.

Değerli konuklarımız; açılış konuşmasını yapmak ve sonrasında yapılacak forumu yönetmek üzere, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Mehmet Soğancı'yı kürsüye davet ediyorum.

MEHMET SOĞANCI (TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı)-
Evet arkadaşlar; hepimiz hoş geldiniz.

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Hepiniz adına da sevgili Birlik Başkanımız Teoman Öztürk'ü sevgiyle, saygıyla, anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sevgili Başkanın anma günleri 17 yıldır Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği hareketini yürüten kadrolar için önemli bir gündür. Teoman Öztürk'ün anma gününde, TMMOB fikriyatını yürütenler; Türkiye'de mimarlık, mühendislik ve şehir plancılığı hareketini yürütenler, bırakılan yol haritasının kenar çizgilerini sevgili başkanımızı anma gününde özellikle konuşurlar. Onun için, hepimiz hoş geldiniz.

Bugün, bizim için, örgütümüz için çok önemli bir gün. Bugün, sevgili Başkanın anısına, onun az önce söylediği sözler kulağımızda ve yüreğimizde olarak, TMMOB'nin bugün başına gelen bir olayı hep birlikte bir kere daha değerlendirmek için bir tartışma ortamını yaratmak istedik.

Emperyalizm ve bağımlılık temelinde şekillenen vahşi kapitalizmin her türlü sömürü çarkının olduğu bir ülkede iktidarda olan AKP, kendi 3. dönemine hazırlık olsun diye,

bildiğiniz gibi, 2. döneminin son gününde, seçimlerden bir gün önce, Türkiye’de kamu yönetimini, merkezi yönetimi değiştirecek çok radikal kararlar alarak, yeni bakanlıklar tesis etti. Aldığı Yetki yasasına dayanarak ve Yetki Yasasından yola çıkarak, kanun hükmünde kararnamelerle bu bakanlıkları oluşturdu. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu, kanun hükmündeki kararnamelerin yayımlandığı gün, “Bu ülke, kanun hükmündeki kararnamelerle yönetilemez.” sözüyle kamuoyuyla görüşlerini paylaşmıştı.

Bu yetmedi, bundan tam 25 gün sonra, bu sefer de Bakanlar Kurulunun görev süresinin bittiği gün, akşamüstü saat 17.00’de, daha önce çok büyük iddiayla oluşturduğu 7 tane bakanlığı 8’e çıkardı, bir bakanlığı ikiye böldü. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğini ilgilendiren nokta da, bugün itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak bilinen bakanlığın Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü olarak tanımlanmış Genel Müdürlüğün görev ve yetkileridir. Bugün tartışacağımız konu esas itibarıyla bunun üzerinde şekillenecektir.

Foruma giriş olsun diye, sizinle şu görüşlerimi de paylaşmak isterim.

Sevgili arkadaşlar;

Demokrasi, hak, hukuk, adalet gibi kavramlar, insanlığın asırlar boyu süren savaşımının ürünleridir. Bunlar mücadelenin içinde vücut bulmuş, meşruiyet kazanmış ve bugüne taşınmıştır. Bugün, bütün bu kavramların ağırlığını taşımakla yükümlü ya da kendilerinden bunu beklediğimiz kurumların, kişilerin, siyasi partilerin, üniversitelerin, yazar-çizerlerin, aydınların, insanlığın ortak hatırasına ihanet edercesine bir tutum takındığını ve Türkiye’de böylesi bir değişiklik yaşanırken, maalesef -her türlü noktada siyasal düşünceye sahip kişiler ve yapılar için söylüyorum- suskun kaldıklarını da hayretle, üzüntüyle, şaşkınlıkla izlemekteyiz.

Kavramları bağlamından kopararak, onları tarihsizleştirerek, içlerini boşaltarak, anlamsızlaştırarak, yalnızca ihanet

edilmiyor aslında, kendi var oluş gerekçelerini de ortadan kaldırıyorlar. Bu sözümüz, bütün suskun kalan yapılara ve siyaset çevrelerinedir.

Bu durum, geniş halk kitlelerinin kafasını karıştırarak, neyin doğru, neyin haklı, meşru ve hukuka uygun olduğu konusunda gerçeğe ulaşmasını da olanaksız hale getirmektedir. Yaratılan kavram kargaşası ve kuru gürültü içinde, tüm insanları ve zamanları kapsayan evrensel haklar ve taleplerin yerlerini bugün çoğunluğun hak ve taleplerine bırakarak, sahneden bir bir çekildiğini görüyoruz. Bu çoğunlukçu anlayış, nihayetinde bu ülkeyi, çoğunluğun desteğini arkasına alan, bunu bir kez sağladıktan sonra da hak ve taleplerin sınırını da kendisinin çizmeye başladığı baskıcı bir rejime doğru sürüklemekle kalmıyor; aksine, o rejimini artık geri dönülmez boyutlara getirdiğini gösteriyor.

İleri demokrasi bir yana, olağan demokrasilerde yeri olmayan tersi bir süreç işletiliyor. Torba yasaların içine yerleştirilen korsan maddelerle, halkın haberdar edilmesi bir yana, konular ilgilenen kurum ve kuruluşların dikkatlerinden kaçırılıyor, toplum ve ülkenin kaderi üzerinde etkide bulunabilecek önemli kararlar bir bir yasalıyor. Hatta bazen bütün bunlar göstermelik yasama meclisi üyelerinin dahi bilgisi dışında olup bitiyor. Kapalı ortamlarda, son derece sınırlı dar gruplarca biçimlendirilen ve gözlerden kaçırılarak yasalastırılan bu önemli kararlardan, ilgili kurumlar ancak uygulama esnasında haberdar oluyor; ardından yapılan itirazlar sonucu bitmek tükenmek bilmeyen dava süreçlerine yol açıyor. Hak kayıplarını giderme mücadelesi, kurum ve kuruluşların mesaisini, enerjisini de büyük ölçüde yutuyor. Ama bugün biz, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğinin yönetici kadroları görüyoruz ki, bu olan bitene bugün itibarıyla bir ses dahi çıkmamaktadır, çıkamamaktadır. Nitekim Mecliste en son geçen, Kamu Hizmetlerinin Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat Görev ve Yetkileriyle Kamu Görevlilerine İlişkin Konulardaki Yetki Kanunu tam da AKP'nin niyetini bir kez daha açığa çıkarmıştır.

AKP, seçimlerden önce çıkarttığı bu Yetki Kanununa dayanarak 11 tane kanun hükmünde kararname yayınlamış; bu kanun hükmündeki kararnamelerden sadece az önce söylediğim bir genel müdürlüğün yetki ve görevleri TMMOB'nin görev ve yetkileriyle bütünleşen bir noktada ortalığa çıkarılmıştır.

Bugün bütün bunları söyleyeceğiz. Ama bizim canımızı sıkan şudur: Evet, kanun hükmünde kararnameler ve merkezi yönetimin şekillendiği bu durumda, bunu kamuoyunun önüne çıkarmaya çalışan bir tek örgüt vardır bugün itibarıyla Türkiye'de, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği. Nerede bizim siyasi çevrelerimiz, nerede siyaset? Nerede "Ben bu yaşananlara ve yaşatılanlara karşıyım, itirazım var" diyenler? Nerede hak arama mücadelesi içerisinde örgütlenenler, örgütlenmeye çalışanlar?

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu görevinin ve sorumluluğunun bilincindedir. Hem yaptığımız Başkanlar Toplantısı, hem geniş toplantılar içerisinde bunu, bu düşünceyi, bu kötü düşünceyi bilince çıkarmak için ciddi bir çaba içerisindeyiz.

Evet, her zaman söyledik, bugün ülkemizde masmavi gökyüzünün altında birikmiş, ama çok birikmiş, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği ve mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı mesleği açısından çok birikmiş karabulutlar var. Onların dünyasında, AKP'nin dünyasının içinde mühendisler, mimarlar, şehir plancıları yok; mimarlık, mühendislik, şehir plancılığı mesleği yok. AKP'nin emperyalizme bağlı ve vahşi kapitalizmin sömürü sistemi içerisinde yarattığı dünyada emekçiye yer yok. "Dereler özgür aksın" diyenlere yer yok. İnsana yer yok, halkımıza yer yok; bize, hiçbirimize yer yok.

O zaman, diyoruz ki -bugün de çok değerli görüşlerinize bunun altını çizeceksiniz- bu ablukanın dağıtılması için barikatı sağlam kurmak lazım, barikatın arkasına yığınağı iyi yapmak lazım. Bütün emek, meslek örgütlerine, "İnsandan, emekten, haktan, hukuktan, adaletten, eşitlikten,

özgürlükten yanayım” diyen herkese de çağrımızdır; şimdi barikatın arkasındaki yığınağı iyice güçlendirme zamanıdır, şimdi görev zamanıdır.

Söyledik, yine söyleyelim; bilim devrimcidir. Mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı mesleği torbaya, kurala, düzene girmez. Bir genel müdürlüğün görevlerini tanımlayarak bu mesleği düzenledim sanırsınız, olmaz. Mühendislik-mimarlık mesleği, bilim ve teknolojiyen destekli bir meslektir, devrimcidir. Bunu böyle bilmeleri gerekir.

Sevgili Arkadaşlar,

Zor ve keyifli bir mücadele bekliyor bizi. Her zaman olduğu gibi, az önce sevgili Başkanın 7 yıllık dönemini anlatırken söylediği gibi, bizi yine mücadele günleri bekliyor. Bizim keyifli, onurlu, uzun yürüyüşümüzü, dik duruşumuzu bu dönemde de hep birlikte göstereceğimize adım gibi eminim. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, tarihinde kendisine yönelik her türlü saldırıları göğüslemeyi bilmiştir. Bugün saldırı sadece örgütlenmeye değildir; az sonra çok sayıda arkadaşımız bunu belirtecek, aynı zamanda bu mesleğe karşı, bu mesleğin de dizayn edilmesine yöneliktir. Bu mesleğin uygulayıcıları, “Kral çıplak” dedikleri için, özellikle bu mesleği de düzene koymakla meşguller. Onların o niyetlerini biz biliyoruz, ama biz bir şeyi de çok iyi biliyoruz: Güç görevler güçlü örgütlerle yerine getirilebilir. TMMOB, bu güç birikimini, bu barikatın altındaki yığınak birikimini yürütmenin kararlılığı ve inancı içerisinde.

Evet sevgili arkadaşlar;

Bu tartışmayı, kanun hükmündeki kararname gereği kurulan bu Bakanlıktaki olası gelişmeleri, buna karşı yapılacak olan güç biriktirme hareketinin şekil ve şartlarını ve biçimini burada hep birlikte konuşacağız.

Özel bir formatımız yok, bu etkinlik bir forum şeklinde gerçekleştirilecektir. Söz almak isteyen arkadaşlar sırayla -isimlerini de bana yazdırmalarına çok gerek yok- söz alıp konuşabilirler. Konuşmacı sayısını çok tutmak için,

mümkünse kısa bir süre içinde görüş ve düşüncelerini iletirlerse arkadaşlar, herkesin konuşması için zaman da sağlamış oluruz diye düşünüyorum.

Ben, konuşma hemen başlasın ve sıra o düzenle kurulsun diye, Mehmet Besleme'yle konuştum, ilk sözü ona vereyim. 5-6 dakika içerisinde görüş ve düşüncelerini iletirse sevinirim.

Buraya gelen arkadaş, ismini ve odasını da söylerse, arkadaşlar da kendisini tanımış olur.

Hepimize kolay gelsin arkadaşlar. (Alkışlar)

MEHMET BESLEME (*Kimya Mühendisleri Odası*)- Teşekkür ederim Başkanım.

Arkadaşlar; merhaba.

Ölümünün 17. yıldönümünde Teoman ağabeyi, o dönemin yarattığı değerleri, o değerleri birlikte yaratan mücadele arkadaşlarını ben de sevgiyle, saygıyla ve özlemlerle anmak istiyorum.

Teoman ağabeyi anma törenimizde bu dönem, Birlik Başkanımızın da belirttiği gibi, son süreçte yaşanan kanun hükmünde kararname, TMMOB ve bunun yansımaları üzerine konuşmak için bir araya geldik. Çok da anlamlı şeyler oldu. İşin doğrusunu söylemek gerekirse, Birlik Başkanımız da söylenecek her şeyi neredeyse söyledi. Biz ne söyleriz, tam bilemiyorum. Ama bazı şeylerin üzerine gitmek gerekiyor galiba.

Hükümet, hemen seçimlerden 3 gün önce, alalacele kanun hükmünde kararname çıkartıyor; Şehircilik, Orman ve Çevre Bakanlığı diye bir bakanlık kuruyor. Seçimler bitiyor, zaferle çıkıyor, hemen arkasından 3 gün geçiyor, kendi içerisinde yeniden iki tane kararname çıkartarak, o çıkardığı son kanunu da ikiye bölmüş oluyor. Orman ve Su Bakanlığını ayrıştırıyor, Çevre ve Şehircilik Bakanlığını da ayrı bir birim olarak yansıtıyor. Şunu her koşulda görmek gerekiyor sevgili arkadaşlar: Hepimize yutturulan ya da sürekli bize dayatılan bir şey var; toplumun özel ihtiyacı, olmazsa olmaz yeni bir

anayasa. Bu kanun hükmünde kararname çıkaran mantığın, yeni bir anayasayla toplumsal müzakereyi ya da mücadeleyi ya da uzlaşmayı nasıl sağlayacağını net anlayabilmek gerekiyor. Yeniden bir şekilde yapısal dönüşümlere uğruyor. Yeni anayasa da belli ki, mevcut iktidarın iki dudağının arasında şekillenecek. Her kesim gibi, bizler de ne yazık ki düşünceler dışında ya da öneriler dışında kalacağız.

Bu son yasama süreçleri, özellikle kanun hükmünde kararname yapma yetkisi, hepimizin bildiği bir şeyi bir kez daha açığa çıkartıyor. Hani devletin güçler ayrılığı; yasama, yürütme ve yargı. Net olarak görülüyor ki, artık hepsi güçler ayrılığında daha çok iç içe geçmiş durumda ve birleştirilmiş. Yani yasama ve yargı, yürütmenin emrine çıkmıştır. Bizim bunu deşifre etmekten, yüksek sesle söylemekten ve bu anayasayı da bu anlayışın yapacağını söylemekten başka şansımız yok diye düşünüyorum.

Sistemin kendisine baktığımızda ya da kapitalizmin neoliberal evrimine baktığımızda da, Türkiye'deki bu kanun hükmündeki kararnamelerle yapılmak istenilenleri bence çok fazla kendi içerisinde yadırgamamak da gerekiyor. Nihayetinde, bu kanun hükmündeki kararnameler, piyasa entegrasyonuna yönelik olarak devletin doğrudan yapısal dönüşümü veya piyasayla uyumlaştırılması olarak ele alınmak zorundadır. Bunun için çıkarıldığının bilinmesi gerekiyor.

Yine bu yasalar, neoliberal devletin, yeni yüzyılın kırı ve kenti birlikte planlayarak piyasanın hizmetine sunması, buna yönelik hukuki ve yönetsel altyapıyı hazırlamak için çıkarıldığını da hepimizin görmesi gerekiyor. Elbette bu yasayı çıkaran mantık, kendisinin önünde engel olarak gördüğü bizim gibi örgütlerle de uğraşacaktı. Bu nedenle de Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğini ve bizim meslek odalarımızı meslek örgütü olmaktan çıkartıp, doğrudan piyasayla uyumlu birer kurum haline dönüştürme projesinin bir parçasıdır. Bu yapısal değişimin, devletin küçülmesi ve piyasaya karşı etkinliğinin azalmasından daha çok, devletin piyasa aktörleri karşısında yeniden yapılanması, piyasaya tam entegrasyonun sağlanması ve teşkilat yapısının da buna

yönelik olarak uyumlaştırılması olarak algılanması gerekir diye, altını bir kez daha çizmek istiyorum.

Kendi faaliyet alanına yönelik düzenlemenin, yönetim, planlama yapan bizim gibi örgütler, yani meslek örgütleri, sektörleştirmeye çalışılan, en temel hak olarak gördüğümüz su gibi, hava gibi, gıda gibi, enerji gibi, tarım gibi, orman gibi bütün alanların doğrudan piyasa alanları haline getirileceğinin gösterilmesi ve bizi bu anlamda da devre dışı tutmak için yapılan bir düzenleme diye algılanması çok da mantıklı olacaktır. Hepimizin bildiği şeylerdir bunlar diye bir kez daha altını çizmek isterim.

Bütün bu kararnamelerin bir başka yönü de, haklar ve özgürlükler karşısında devletin ya da iktidarın denetlenmesi ya da onun sınırlandırılması anlamına gelecek olan; yani bizim katılım araçlarından biri olarak gördüğümüz yargısal denetim, yani meslek odalarının devletin tüzelkişiliği içerisinde tanımlanmasıyla doğrudan sınırlandırılmak istenmektedir. Bunun bir diğer tanımı şu: Odalar, alınan kararlara karşı yargısal süreçlerle dava açma ya da davalara müdahil olma yetisini kaybedecektir. Bunu bir kez daha söylemek istiyorum. Önümüzdeki süreç buna gebe. Bu durumun olası iki sonucu söz konusu. Kendimce şöyle düşünüyorum arkadaşlar: Kurumsal düzenlemelerden personel rejimine kadar tüm hukuki düzenleme yapma yetkisini kaybedecek olan biz meslek örgütleri, mali olarak da, mali güçlerini devletin dolayısıyla sağlamak durumunda olacağından, özerk ve bağımsız yapısını kaybetmekle yüz yüzedir. Diğer yandan, yasama ve yürütme karşısında denetleyici ve dengeleyici bir role sahip olan yargı erkinin, bizim kendi mesleki faaliyet alanlarımızın diğer erklerle beraber bağımlı hale getirilmesi, bizim doğrudan bunlar karşısında daralmamız, yasama ve yürütmenin düzenlemelerine karşı etkisizleşmemiz anlamına gelecektir.

Devletin bu yeni sureti karşısında, düzenlemesi karşısında, bu düzenlemelerin içeriğini olduğu gibi net olarak merkeze alarak, halkımıza, üyelerimize ve kamuoyuna duyurmaktan başka bir seçeneğimiz kalmıyor. Emegi ve

doğayı metalaştırarak, insanı kendine ve yaşadığı ortama yabancılaştıran bu sistem ve bu sisteme karşı kentlerle, kırlarla birlikte olmak, örgütlemeye çalışmak, tüm kesimlerle kolektif üretimlerin önünü açmaktan başka da seçeneğimiz yok gibi geliyor bana.

Sevgili arkadaşlar; çoğunuz biliyorsunuzdur, bunlar bizim beklemediğimiz şeyler değildi. Ocak ayında, Türkiye’de sivil toplum kuruluşları, Liberal Düşünce Topluluğu ve Avrupa Birliği projesiyle bir tane çalıştay yapıyorlar. Oradaki kitaptan, çok net bir şekilde ne yapmak istediklerini anlayabiliyorsunuz. Ben, dilim döndüğünce bir kısmını dile getirdim. Benden sonraki arkadaşlar da zaten tamamlayacaklardır.

Görünen o ki, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği’nin muhalefet yapmasından, bir de bu piyasa kurallarının karşısında doğru duruşundan kaynaklı, içimizi boşaltacaklar. Bence, saldıracakları en temel şey, bizim kamu kurumu niteliği cümlemiz olacak. Yine saldırının bir başka yönünün zorunlu üyelik olacağı gibi bir öngörüü sizlerle paylaşmak isterim.

Sözü fazla uzatmamam gerekiyor. Teoman Öztürk’ü anıyoruz, dönemi anıyoruz. Başkanımızın da söylediği gibi, “Karanlıkları dağıtacak olanlar mavi gökyüzünü görenlerdir” demek istiyorum.

Teoman Öztürk’e, yarattığı değerlere, mücadele arkadaşlarına saygı ve sevgilerimi sunuyorum. Sabrınız için de teşekkür ediyorum.

LEVENT DARI (İnşaat Mühendisleri Odası)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Teoman Öztürk, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği’nin bugüne kadar izlediği yolun önemli bir döneminde büyük sorumluluklar alarak Başkanlığımızı yapmıştır. Onu büyük bir özlemle anıyor, mücadelesi önünde saygıyla eğiliyoruz.

1973-1980 yılları arasında TMMOB Başkanlığını yürüten; aldığı sorumluluğu, faşizmin tüm baskı ve karanlığına inat, tereddüt

etmeksizin gerçekleştiren Teoman Öztürk'ün mücadelecilik kimliği, TMMOB'nin de bugünlere gelmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Teoman Öztürk'ün yolunda yürümek bizim için bir onurdur; çünkü onun yolu, emperyalizme ve faşizme karşı işçi sınıfının ve emekçilerin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin de yoluydu. Bugün aynı çizgide kararlılıkla yürüyen Birliğimiz, iktidar güçlerini korkutmaya devam ediyor. TMMOB'nin, ülkemizi ve mesleğimizi ilgilendiren tüm sorunlarda aldığı tavır nasıl ki önceki iktidarları rahatsız ettiyse, bugünkü iktidarı da aynı şekilde rahatsız etmektedir. Bugün de kanun hükmünde kararnamelerle, bakanlıklarda yapılan düzenlemeler aracılığıyla AKP iktidarı, TMMOB'yi ve bağlı odalarını işlevsizleştirmeye yönelik çabalarını sürdürmektedir. TMMOB'yi var eden değerlerin kaynağı, omuz omuza verdiğimiz mücadelenin içerisinde umut olmaya devam ediyor.

Sevgili arkadaşlar; ülkemiz, 1980 sonrası sistemli bir şekilde uygulanmaya konulan neoliberal politikalar temelinde şekillendirilmeye devam ediyor. Bu süreç, özellikle son dönemde hız kazanmış durumda. Ezilen sınıflar, uygulanan neoliberal politikaların tahribatına, sömürüye, işsizliğe, yoksulluğa ve baskılara karşı kitlesel tepkiler göstermeye başladı. Bu gelişmeler egemenleri tedirgin etmekte, baskı ve korku ortamı giderek artmaktadır. Hükümete kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi de bu bağlamda otoriter bir rejimin inşa edildiğinin göstergesidir. AKP iktidarı bütün kurumları ele geçirmiş ve zafer sarhoşluğu içerisinde 12 Haziran seçimlerinde de aldığı güçle, odalarımızı ve Birliğimizi hedef tahtasına oturtmuştur. Nisan ayında kanun hükmünde kararname çıkartmak için yetki yasası hazırlayan AKP'nin eteklerindeki taşlar çok geçmeden, Mayıs ayında döküldü.

Hatırlarsınız ki, kanun hükmünde kararnameler AKP iktidarı tarafından, seçimlerden birkaç gün önce, yangından mal kaçırırçasına çıkartıldı. Yetki Yasasına dayanılarak, bazı bakanlıklar üzerinde bir değişim gerçekleştirildi ve yeni bakanlıklar kuruldu. Bu değişim içerisinde, Birliğimizin

de uygun bir hamleyle operasyon masasına yatırıldığını görmekteyiz. Mesleki demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğu gereği, Odamız ve Birliğimiz, üyelerinden aldığı güçle, kurulduğu günden bu yana mesleğimizi ve ülkemizi ilgilendiren sorunlara karşı mücadele etmek ve çözümler üretmek için inatçı ve ısrarcı oldu. Bu çizgide, seçim öncesi de odalarımız, siyasal iktidarın mesleğimizin üzerindeki tahribatı karşısında sessiz kalmayarak, her düzlemde mesleğimizi ve meslek onurumuzu savunmaktan geri durmamıştır.

Tüm renklerimizin birleştirdiği örgütümüz TMMOB, bugün büyük bir saldırı altındadır. Darbe dönemlerinde odalarımıza el konulmuş ve nefes alma imkanı bırakılmamıştı. Ancak, TMMOB ve odaları, o zorlu koşullar içerisinde bugüne kadar onuruyla ve layıkıyla gelmiştir. Bu süreç içerisinde Birliğimizi ayakta tutan esas güç, mücadele kültürümüzden başka bir şey değildir. Bugün, birliğimizin, beraberliğimizin ve ortak aklımızın yaratacağı güce hiç olmadığı kadar ihtiyacımız var. Yapacağımız şey bellidir; el ele vermek ve bu saldırı dalgasına karşı her düzlemde odalarımızı ve Birliğimizi savunmak; bu saldırı karşısında diz çökeceğimizi hayal edenlere karşı, TMMOB'nin direne direne nasıl bugünlere kadar geldiğini yeniden göstermek. Bu düzlemde, İnşaat Mühendisleri Odası olarak her türlü zorluğu göğüslemeye hazırız; çünkü bu ülkenin TMMOB'ye ihtiyacı var. Ezilenlerin, emekçilerin, öğrencilerin, yani geleceğimizin TMMOB'ye ihtiyacı var; AKP'nin karanlığa, baskılara ve korku imparatorluğuna karşı TMMOB'ye ihtiyacı var.

Sevgili arkadaşlar; konuşmamı, Saygıdeğer Teoman Öztürk'ün bir sözüyle bitirmek istiyorum. “Şimdi görev, önümüzdeki çok daha zor geçeceğe benzeyen günlerde TMMOB'yi daha güçlü kılmaktır.”

Saygılarımla.

ALİ EKBER ÇAKAR (Makina Mühendisleri Odası)-
Değerli Arkadaşlar; Sevgili Başkanımız Teoman Öztürk'ü sevgiyle, saygıyla anıyorum. Onu en iyi anlamanın, onun mücadelecisi mirasına sahip çıkmak ve onu korumak olduğuna

inanıyorum. Bugün düzenlenmiş olan bu forum konusunun da aslında onun mücadelecî mirasına tam da denk düşen bir konu olduğunu düşünüyorum. Hem bizim Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, hem de toplum açısından değerlendirildiğinde, tam da can alıcı bir konunun burada tartışılıyor olmasının bizim açımızdan ve toplum için önemli olduğunu düşünüyorum.

Seçim öncesi kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisiyle birlikte, biraz önce Birlik Başkanımızın da ifade ettiği gibi, devletin temel yapısında büyük değişikliklere doğru giden bir süreci yaşıyoruz. 7 tane yeni bakanlık oluşturuluyor, tekrar yapılanmalar söz konusu. Aslında 12 Eylül darbesiyle birlikte süregelen neoliberal politikaların tam da bu süreç içerisinde, ustalık döneminde, devletin yapısına da egemen olmasıyla birlikte, devletin artık yavaş yavaş şekillendirildiği ve sürecin tamamlanmaya çalışıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Böyle değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum.

Bunun karşılığında, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği açısından bakıldığında, biraz önce konuşmalarda da ifade edildiği gibi, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin örgütlenme yapısına, temsiline ve özellikle kamusal yönünü ortadan kaldırmaya yönelik, ağırlıklı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere, yeni bakanlıklara da yansımaları görüyoruz. TMMOB'nin o mücadelecî yapısı, direngen yapısını ortadan kaldırmaya yönelik olarak, yine Başkanın ifade ettiği gibi, "Mühendisler ve mimarlara bu ülkede yer yok. Kalkınmada, sanayileşmede, çevrede, genel düzenlemelerde mühendise ve mimara gerek yok" gibi bir algının sonucu olarak, bu kanun hükmünde kararnameye de yansımış durumda. Zaten Bakanlar Kurulunun yapısına baktığınız zaman da, iki tane mühendisin dışında, tamamen mali ve idari yapılardan gelen bakanların olduğunu görüyorsunuz. Yani oradan da anlaşılıyor ki, artık bu ülkede mühendisler, mimarlara gerek görülüyor; çünkü sermaye böyle istiyor, sermaye böyle yönlendiriyor ve böyle emrediyor, onun için de böyle bir yapılanma söz konusu.

Tabii, burada bizim açımızdan önemli olan, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği açısından önemli olan, bu kanun hükmünde kararnamenin çıkmasıyla birlikte, çok hızlı bir refleks göstererek, Birlik Başkanımızın basın açıklamaları ve onun hemen akabinde de Başkanlar Toplantısı yapıldı, bir durum değerlendirmesi yaptık. Makina Mühendisleri Odası olarak da, bu değerlendirme çerçevesinde, kanun hükmünde kararnamelerin Odamıza, Birliğimize, mesleğimize ve meslektaşımıza neler getirip götürdüğüne yönelik bir broşür çalışması yaptık. O broşürde, olabildiğince kanun hükmünde kararnamelerin yansımalarının neler olduğunu anlatmaya çalıştık.

Buradaki temel amaç şuydu ve hepimiz açısından şu olması gerekir: Çok açık söylemek ve bir özeleştirme yapmak gerekirse, başta yöneticiler, bizler olmak üzere, şube yöneticilerimiz, temsilcilik yöneticilerimiz, işyeri temsilcilerimiz, yani bizim yapılarımızı oluşturan kurullarımız ve onları temsil eden kişiler de dahil olmak üzere, kanun hükmünde kararnamelerin yeterince algılanmadığını; bu kararnamelerin ülkemize, topluma, mesleğimize, meslektaşımıza neleri getirip neleri götüreceği noktasında halen yeterince zihnimizin berrak olmadığını düşünüyoruz. Ben böyle algılıyorum, böyle düşünüyorum. Bunun için de ciddi bir şekilde bizim bunu içselleştirmemiz gerekiyor.

Biraz önce yine Birlik Başkanının konuşmasının satır aralarında ifade ettiği üzere, emek ve meslek örgütleriyle, siyasal partilerle, TMMOB dostlarıyla eğer bu mücadeleyi yükselteceksek, bunu önce kendi yapımız içerisinde içselleştirmemiz gerekir. Tüm üyelerimize, tüm meslektaşlarımıza, bu kanun hükmünde kararnamelerin ve bu yapılanmanın neler getirdiğini, neler götürdüğünü çok iyi anlatmamız gerekiyor.

Aslında bu kanun hükmünde kararnamelerin başlangıç noktası çok yeni değil, sadece seçim öncesi yetkiye dayanarak çıkarılmış olan kanun hükmünde kararnamelere dayanmıyor. Bunun asıl başlangıcı Devlet Denetleme Kurulu raporlarına dayanıyor. Bundan 1,5-2 yıl kadar önceki Devlet Denetleme

Kurulu raporunu irdeleyen, okuyan arkadaşlarımız mutlaka vardır aramızda. Tekrar anımsarlarsa, orada, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin kuruluş felsefesini oluşturan Anayasa'nın 135. Maddesi'nin tamamen değiştirilmesi hedefleniyor ve amaçlanıyor. Bu, çok net bir şekilde ifade ediliyor. Yine ona bağlı olarak, o raporun özü itibarıyla bakıldığında, yine bizim odalarımız ve Birliğimiz açısından, yetkilendirmeye birlikte, o çerçevede tanımlanan idari, iç işleyiş, mali yapı, üyelik, genel kurullar ve seçim sistemlerinin de değiştirilmesi çok net bir şekilde ifade ediliyor.

Bütün bunlara bakıldığında, olayı sadece bugünün olayı olarak görmemek lazım. Biraz önce ifade ettiğim gibi, neoliberal politikaların bizim ülkemizdeki anayasal zeminine oturabilmesi için birtakım değişikliklerin olması gerektiğinden hareketle, artık ustalık döneminde zorunlu hale geldiği ve bunun için de bu kanun hükmünde kararnameler çerçevesinde birtakım değişiklikler yapılacaktır.

Bizim burada ne yapmamız gerekir, nasıl bir mücadele hattı örmemiz gerekir, esas olarak belki bunu da söylemek gerekiyor. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, hiç kimsenin cesaret edemediği o zor koşullarda, İstanbul Taksim'de 1 Mayısları yaratabilmişse eğer, 3 Kasımları yaratabilmişse, eğer 15 Mayısları yaratabilmişsek, bundan sonraki mücadele sürecimizde de bu mücadele süreçlerine benzer bir mücadeleyi örmemiz mümkün.

Burada temel olay şudur: Hepimizin bu olayı özümsemesi; tabanımıza, üyelerimize özümsetmek; emek ve meslek örgütleriyle dayanışma içerisinde olmak ve bütün toplum katmanlarına, bu değişikliklerin ülkemiz açısından, mesleğimiz açısından, meslektaşlarımız açısından neleri getirdiğini ve nelerin beklediğini anlatmamız gerekmektedir.

Öyle anlaşılıyor ki, biraz önce saydığım o değerleri yaratan yapıyı ortadan kaldırmak için, AKP, ustalık döneminde hedefine Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'ni koymuş durumda. Tabii, 450 bin üyesi olan bir aileyi düşünürsek ve değerlendirecek, bu ailenin mutlaka ve mutlaka güçlü

bir mücadele hattını örmesi gerekiyor. Belki çok boyutlu olarak bakmak gerekiyor. Çünkü bu kanun hükmünde kararname hem Anayasa'nın 135. Maddesi'ne hem de 123. ve 124. Maddesi'ne aykırı. Dolayısıyla, bir taraftan bir hukuk mücadelesi verilirken, aynı zamanda da etkili bir kamuoyu oluşturma mücadelesini de vermek durumundayız.

Konuşmama son verirken, tüm örgütten, tüm yöneticilerden ve tüm duyarlı meslektaşlarımızdan dileğim, bugünden, bu saatten itibaren, tüm birimlerimizde, tüm çevremizde, bu kanun hükmünde kararname bize olan yansımalarını, topluma olan yansımalarını anlatıp, güçlü bir mücadele hattını örmek. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin direngen yapısını korumamız ve sahiplenmemiz gerekiyor.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

MURAT TAŞDEMİR (Çevre Mühendisleri Odası)- Değerli Başkan, Sevgili Arkadaşlar; merhabalar.

Yiğit Önder Teoman Öztürk'ün ölüm yıldönümünde çok manidar bir konuyu tartışıyoruz. Manidar; çünkü TMMOB'yi hedef alanları püskürtmek için birlik ruhunu ayağa kaldıran ve yol haritamızı çizen Teoman Öztürk'ün ölüm yıldönümünde, bugün konuştuğumuz konu itibarıyla birlik ruhuna ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu bir kez daha anlamış durumdayız, bir kez daha ortada, apaçık.

Teoman Öztürk ve arkadaşlarının ortaya koyduğu ve bugün izinden gittiğimiz yol bize gösteriyor ki, tehdit aynı, yapılmak istenen aynı, kavga aynı. Ama herkes şunu da bilmelidir ki: Dirayet de aynı, birlik ruhu da aynı. Mücadele dün edilmiştir, bugün de edilecektir. TMMOB, kenar süsü değildir. Bu ülkeyi dikensiz bir gül bahçesi olarak görmek isteyenler bilsinler ki, bu ülkede TMMOB ve bağlı odaları mücadele etmeye devam edecektir.

Değerli arkadaşlar; konu tek başına ele alındığında, sadece TMMOB'ye yapılan bir müdahale de değildir. Çünkü aynı

anda, Türkiye'nin çevre politikasında da çok ciddi bir değişiklik, modifikasyon vardır. Seçime 3 gün kala çıkıyorlar, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nı birleştiriyorlar. Yeni adı, Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı. Yürütme organı, yani Bakanlar Kurulu ele geçirdiği yasama yetkisini kullanıyor ve hiç kimseye sormadan, toplumsal mutabakat aramadan, iki bakanlığı birleştiriyor. Bu kanun hükmünde kararnamenin bir yerine de meslek odalarıyla ilgili düzenleme yetkisini ekliyor. Burada amaç çok açık; Birliğimize hesaplaşmak. Bu, zaten geçmişte de olan, sadece bugün olmayan bir şey. Ama az önce de söylediğim gibi, Türkiye'nin çevre politikasıyla ilgili de çok ciddi oyunlar var; biraz da ondan bahsetmek istiyorum.

Seçimden hemen sonra, daha ilk kararnamenin mürekkebi bile kurumadan, bu sefer bu Bakanlığı ikiye bölüyorlar. Bakın, yapılan şu: "Elimizde fazladan bakan kaldı. Ne yapalım; şu bizim Bakanlığı ikiye bölelim. Kimse darılmasın." Sonuç: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı. Dünyanın neresinde görülmüştür bakana göre bakanlık kurmak?! Hakikaten de inanılmaz orijinal bir durum. Çevre Bakanı yapılacak kişi müteahhit olduğu için, şehirciliği bu bakanlığa bağlıyorlar. Orman Bakanı yapılacak kişi eski DSİ Genel Müdürü olduğu için, Orman Bakanlığına da Su İşleri bağlanıyor. Böyle bir ülkede yaşıyoruz.

Bu arada bir başka önemli konu var. Çevre Bakanlığı, 1991 yılında hızla ilerleyen sanayileşmenin çevresel etkilerini yönetmek için kuruluyor. İlk darbeyi 2003 yılında AKP'yle yiyor. Ne oluyor 2003 yılında; bir anda Orman Bakanlığı ile birleştiriliyor, Çevre ve Orman Bakanlığı oluyor. Çevre ve Orman Bakanı Orman Bakanı oluyor, yani Osman Pepe. Çok büyük bir darbe yiyor. Bir anda Çevre Bakanlığı 2B'leri savunur hale getiriliyor, Orman teşkilatının çok ciddi baskısı altında bırakılıyor. İş böyle devam ediyor 2007 yılına kadar. 2007 yılında, Türkiye'nin en büyük bütçeli genel müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile birleştiriliyor. Bu sefer de ne tesadüf, Devlet Su İşleri Genel Müdürü Çevre ve Orman Bakanı haline geliyor.

Üçüncü darbe bir ay sürdü; Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı. Dördüncü darbeyse Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. AKP iktidarı döneminde, Çevre Bakanlığı üst üste darbeler yiyor. Bir bakıyorsunuz ki, HES'leri savunur hale geliyorlar; bir bakıyorsunuz ki, nükleer santralleri, 2B projelerini, 3. köprüyü vesaire. Tabii, bu son darbe bize şunu gösteriyor ki: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, yeni bakanyla beraber bir TOKİ bakanlığı, rant bakanlığı haline gelmiştir ve dolayısıyla, bu sefer de ahlaksız kentsel dönüşüm projelerini destekleyeceklerdir, bunu savunacaklardır, başka da bir şey yapmayacaklardır. Dolayısıyla, Çevre Bakanlığı için de hakikaten kaygılıyız. Tamamen bitirmeye çalıştıklarına eminiz. Tabii, bu noktada yapılacak tek bir şey var; birlik ruhuyla mücadele etmek.

Yaşadığımız son olayda şunu fark ettik ki: İleri demokrasinin meyveleri toplanmaya başlandı. Her ne pahasına olursa olsun, yatırım anlayışının eleştirilmesi vatan hainliği, kalkınma düşmanlığı yaftasına maruz kalıyor. Yapılan açıklamalara açılan tazminat davaları da Demokles'in kılıcı gibi tepemizde sallandırılarak susmamız isteniyor. Uluslararası anlaşmalar ve Anayasayla teminat altına alınan ifade özgürlüğümüz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmamız sebebiyle odalarımıza yüklenen görevi unutmamız, sorumluluklarımızı göz ardı ederek, Anayasayla tarafımıza verilen yetkileri kullanmamamız isteniyor.

Değerli arkadaşlar; bu noktada, odalarımıza davalar açılıyor ve susmamız isteniyor. En sonuncusunu da biz yaşadık, Çevre Mühendisleri Odası. Bu noktada, Birliğimizin ve odalarımızın verdiği tepkiye ve desteğe tekrar tekrar teşekkür etmek istiyorum.

Gelinen nokta çok hazin bir noktadır. Süreç, TMMOB'nin kuşatıldığı bir süreçtir. TMMOB kuşatma altındadır. Tüm dünyayı saran kapitalist küreselleşme gereği, Türkiye'de de olması gerekenler oluyor.

Ya siyasi iktidarla birlikte olacaksın ya da yok olacaksın! Ya siyasi iktidarın yaptıklarını eleştirmeyeceksin ya da hakkında

düzenlemeler yapılacak, kapatılacaksınız, etkisizleştirileceksiniz, kuşatılacaksınız, işgal edileceksiniz!

Demokrasi dışı yollarla halka dayatılan sözde, sahte çözümleri hep beraber görüyor, yaşıyoruz. Ülkemizde sosyal ve siyasi yaşam yeniden şekillendiriliyor. Bu olanlar dün kurgulanmadı sevgili arkadaşlar; bu olanlar 12 Eylül'den bu yana yavaş yavaş şekillenmiş, bugün de ustalık döneminde uygulamaya konulmuştur. TMMOB, muhaliftir ve susturulması gerekmektedir! Emek ve meslek örgütleri susturulmalıdır! Amaç, kendi sendikalarını, kendi meslek odalarını oluşturmaktır, başka da bir şey değildir.

Birliğimizin temel ilkeleri ve çalışma anlayışı siyasi iktidarı rahatsız etmektedir. Her "Kral çıplak" değişiminde bizi yok etme azimleri bir kat daha artmaktadır. TMMOB ve bağlı odaları, mesleki demokratik kitle örgütü kimliğiyle, demokrat ve yurtsever karakteriyle, emekten ve halktan yana antiemperyalist mücadelesine devam edecektir. TMMOB, hep kuşatmalar görmüştür. Hiç kimsenin şüphesi olmasın, bu kuşatmayı da yaracak gücümüz var.

Şunu bir kere daha söylemek istiyorum: Kurtuluş yok tek başına; ya hep beraber, ya hiçbirimiz!

Teşekkürler.

MEHMET TORUN (*Maden Mühendisleri Odası*)- Değerli Arkadaşlar; merhaba.

Ölümünün 17. yılında Teoman Öztürk'ü şahsım ve Odam adına saygıyla anıyorum.

Bugün burada özellikle TMMOB'ye yapılan saldırılarla ilgili gündem, bence tam da Teoman Öztürk'ün bizlere çizdiği yol üzerindeki yol haritasıyla birebir örtüşen bir gündem. Bu nedenle de özel bir gün diye düşünüyorum.

Özellikle 70'li yıllardan itibaren TMMOB'nin toplumcu, emekten yana çizgisiyle ya da tavır almasıyla birlikte, 54 yılındaki kuruluş amacından "sapması" ve kontrolden çıkması sonucu bugünlere geldiğini çok iyi biliyor siyasi iktidarlar ve bugün de kuruluş amacına uygun; yani bürokratik bir

yapıyı, yani devletin sıradan bir örgütü gibi bir yapıyı kurmaya çalışıyorlar TMMOB üzerinden. Bu, kendi deyimleriyle, bir anlamda bir ıslah etme operasyonu.

Neler getirip neler götüreceğini çok uzun uzun anlatmayacağım, ama bir-iki şeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. 15 Haziran 2011 tarihinde oda başkanlarıyla yapılan toplantıda da söylediğimiz gibi, bu bir siyasi saldırı; yani meslek odalarına, TMMOB'ye siyasi bir saldırı ve cevabı da siyasi olmalıdır diye düşünüyoruz. Bu, hukuki mücadeleyi yok saymak ya da küçümsemek anlamına gelmemeli. Tabii ki o mücadele yapılsın, ama asıl mücadele siyasi alanda olmalıdır; çünkü saldırının özü siyasedir diye düşünüyoruz.

Yine o toplantıda, bir oda başkanımız güzel bir şey söylemişti. AKP, ustalık dönemine bıraktı TMMOB'ye saldırıyı; çünkü biliyordu ki, TMMOB kolay bir lokma değil, kolay kolay alt edilecek bir örgüt değil ve ustalık dönemine bıraktı. Ama şunu unuttu: TMMOB'nin de usta olduğu alanlar var. Bunun başında da mücadele geliyor, birliktelik geliyor, güç geliyor. Bizim de bu anlamıyla ustalığımızı göstermenin tam zamanıdır diye düşünüyorum ve hep birlikte, sevgili Başkanımızın da söylediği gibi, barikatı kurmalıyız gerçekten; ama bu barikat, tüm demokrasi güçleriyle, tüm emek örgütleriyle birlikte kurulmalı, halkla birlikte kurulmalı ve arkası iyi takip edilmeli. Burada bize büyük görevler düşüyor. Özellikle odalarımızın mesleki önceliklerini bir tarafa bırakarak, emek, demokrasi ve ekmek mücadelesini öne çıkarıp, bu barikatı çok iyi örmeliyiz diye düşünüyorum. 25 Haziran tarihinde yaptığımız Oda Danışma Kurulumuzda da bunlar tüm yönleriyle irdelendi ve oradan çıkan kararda da, TMMOB'nin öncülüğünde, tüm örgütlerin, tüm güçlerin ciddi şekilde gelecekle ilgili mücadeleye başlaması gerektiği ve her konuda işbirliği yapılmasının önemi vurgulandı. Bunu buradan sizlerle paylaşmak istiyorum tekrar. Bu barikatı kurup, mücadelenin bugünden başlayarak yapılmasının önemini vurguluyor, saygılar sunuyorum.

HAKKI ATIL (*Jeoloji Mühendisleri Odası*)- Merhaba arkadaşlar.

Değerli Arkadaşlar; Sayın Teoman Öztürk'ü ben de saygıyla anıyorum.

Bu vesileyle bir araya geldiğimiz bu süreçte, ülkemizde yaşanan süreci, TMMOB'yi burada birlikte tartışıyoruz ya da aklımızdan geçenleri yüksek sesle birbirimize ifade ediyoruz.

Ben, aynı tekrarlar içerisinde bulunmamaya çalışacağım. Belki birazcık da çubuğu kendimize fazla bükebiliriz veyahut da kötümser bir noktada da değerlendirilebilir konuşmam, ama şöyle bir şey var: Bu tür toplantılarda, evet, birlik ruhuna vurgu yapıyoruz, mücadele ruhuna vurgu yapıyoruz, bu iradenin olması gerektiğini söylüyoruz; ama gerçek yaşamla bu söylediklerimiz arasındaki ilişkiyi ne kadar kurguluyoruz, toplum yaşamında gelişen süreçle meslek odası bağlamındaki yaklaşımımız o geçmişteki mücadeleciler ruha ya da devrimci ruha ya da sosyalist anlayışa ne kadar örtük olarak geliyor? Ben, bunlar arasında yeteri kadar bir ilişkinin kurulmadığını düşünüyorum. Soyut anlamda politika yaparken, sol ve devrimci ifadelerimizi söylerken, bunu yaşama geçirme noktasında, dar anlamda meslekçi uygulamalarımızı alabildiğine devam ettirdiğimizi ve birlik anlamında, hemen hemen hiçbir somut konuda bu odaların çoğunun adım atmadığını, atamadığını, kendi adıma böyle gördüğümü ifade etmek istiyorum. Yani şunu ifade etmek istiyorum: Birlik yöneticilerimizin, odadaki yöneticilerimizin niyetlerini sorgulamıyorum; ama yaşam içerisinde hayata müdahale olarak ya da yaşamı kurgularken bulunduğunuz konuyla bunun hayat içerisinde anlamlanması, yaşam bulması için neler yapmamız gerektiği konusunda, esasında bize sunulan koşulları kabullendiğimizi düşünüyorum.

Burada arkadaşlarımız ifade ettiler, Ali Ekber arkadaşımız da söyledi; yaşanan süreci üyelerimizin birçoğu kavramıyor. Evet, bunu ben de söylüyorum. İddia ediyorum; yönetici olan insanların çoğu bile bunu kavramış değiller. Hatta burada konuşmacılarla kendi aramda koşutluk kurmaya çalıştığım zaman, hakikaten aynı şeyleri kavlıyor muyuz, ondan bile emin değilim. Örneğin, şöyle bir şey: AKP, muhalif

olanları zaten tasfiye ediyor. Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'na eleştirileri vardı; kendisi geldi, onu unuttu. YÖK'le ilgili eleştirileri vardı; yapıyı değiştirdi, onu unuttu. Bizimle ilgili de yaklaşımları var. Cumhurbaşkanlığı Denetleme Raporunda bunu söylüyor; “Ya benim dediklerime uyacaksın, ya kamunun sana verdiği yetkileri ve ayrıcalıkları benim dediğim çerçevede yapacaksın ya da bunları elinden alacağım.” Ama bunları yaparken, geçmiş dönemden itibaren neoliberal anlayıştaki devletin dönüşümü içerisinde, geçmiş dönemlerdeki ulus-devlet anlayışı içerisindeki birtakım kurumların da değiştiğini ve yeni döneme yönelik olarak, bütün bu değişen kurumların değişmesi gerektiğini tespit ediyorduk.

Hatırlarsınız, TMMOB'nin 50. yıl değerlendirmesinde, TMMOB'nin yapısı, niteliği üzerine tartışmalar olmuştu, çok güzel tartışmalar vardı. Orada şu tespit yapılmıştı: “TMMOB, devrimci bir örgüt olarak kurulmuş değil; devletin kalkınmacı anlayışlar döneminde ona yardımcı olsun diye kurulmuş bir örgüt, ama niteliği itibarıyla korporatist olmak durumunda olan bir örgüt.” Tarihsel konjonktür içerisindeki sınıf mücadelesinin getirdiği o rüzgarla yükselişe geçen bu dönem, şimdi yerine oturuyor ve bizim bunu 10 küsur yıldır tartışırken, “Bize dayatılan süreçlerde, kendi uyguladığımız politikalarda buna taşıyıcı olabildik mi?” sorusunun yanıtını yeteri kadar sağlıklı olarak verdiğimizizi düşünmüyorum. Bunu bizler de algılıyoruz, ama “Bunun karşısındaki yöntemimiz bu” derken... Örneğin, “Mühendise ihtiyacımız yok” deniliyor. Evet, mühendise ihtiyacın olmadığı noktada, sermaye, hiçbir düzenleme olmadan da kendi ihtiyacına uygun niteliklere uygun insanları yetiştiriyor. Bugün, eğitimi başlı başına bir sektör haline getirdi; yani kaynak yaratan, rant yapan sektör haline getirdi.

Böyle olduğu zaman, bu emek süreçlerini biz nasıl okuduk TMMOB olarak? Örneğin, yetkin mühendislik alanındaki bir konuyu, Türkiye'deki o çarpık yapılaşmanın üzerinde örtüştürebildik. “Bütün resim içerisinde bu nereye oturuyor?” noktasında, ilginç değil midir; aynı söylediğimiz konu 3 gün

önce gazetelerde çıktı. Teknik Üniversite, ABET'le vesaireyle anlaşma yapmış ve bundan sonra uygulayacak. Bundan sonra, okuldan mezun olanlar imza atamayacak. Bu, emek süreci üzerindeki sermayenin kontrolüdür. Yapı denetim şirketlerinin kurulma sürecinde, bunun bir özelleştirme aracı olduğunu ifade ettik; ama TMMOB bütün olarak böyle bakmadı. Yani yaşamın parçalarında küçük küçük size sunulan o yapıyı kabul ederken, genel anlamda bir politik duruşu ifade etmeye çalışıyoruz. Doğaldır ki, bu konuda da Türkiye'nin muhaliflik yapısı buna yanıt veremediğinden dolayı, TMMOB çok ortada gözüktüyor, bir şeyleri yapma durumunda bir sorumlulukla karşı karşıya geliyor. Ama bir defa, örgütsel kapasitemizin bundan uzak olduğunu düşünelim. 400 bin kişiyiz diyoruz. Yaptığımız etkinlikler, katılım süreçlerine bakıyoruz; 400 bin kişinin acaba kaç yüz bin kişisi bizimle kendisini özdeşleştiriyor?

Geçenlerde, "Türkiye'de Devrimi Düşünmek" diye bir film vardı; ben görmedim, ama eleştirilerini okudum. Konu Türkiye'de bu kadar gündemdeyken, Kürt sorunuyla ilgili bir şey yok. Filmi eleştiren birisi, "Kürt'üm, kadını, Kızılbaş'ım. Bunlardan hiçbirisini devrimden sonra göremediğim bir yerde, devrim benim neyime" diyor. Dolayısıyla, 400 bin insan açısından da bizim uygulamalarımız ne ifade ediyor, genç insanlar açısından ne ifade edebiliyor? O yüzden, önümüzdeki mücadele diyorsak, TMMOB'nin birlik ruhuna uygun diyorsak, dar meslekçi gruplar üzerinden bir politika değil; bugün ülkede yaşanan... Ekolojik yapıyla kapitalizm, sermaye bileşimiyle artık öylesine insan yaşamına müdahale ediyor ki, bunun karşısında topyekûn durabilmeyi önümüze hedef koyabilmeliyiz.

Örneğin, Hükümet Programında nükleer santralle ilgili bir şey söylediler. "Bu, cari açıkları da kapatmanın gerekçesi" diye aptalca bir gerekçeyle enerji açığımızı kapatacaklarını söylediler. Kimse demiyor ki "kardeşim, bu nükleer yakıt nereden gelecek, bedava mı bu?" Buna yönelik olarak ne kadar bir tavır geliştirebiliyoruz? Bunu Türkiye açısından, çevre açısından, kaynak açısından bizi ipotek eden bir

nokta haline getirip de, önümüzdeki süreç açısından, üyelerimizle birleşik bir mücadelenin taşıyıcısı olabiliyor muyuz? Bunları böyle görüp, “Acaba bunları daha olumluya çevirmek için neler yapmalıyız?” noktasındaki tartışmaları yapmaktan dolayı bunları ifade etmeye çalışıyorum. Yoksa, anlı şanlı tarih vesaire diyerek, inanın ki bir şey yapmıyoruz, kendimizi rahatlatıyoruz. Buradan bunu demekle, kendim de dahil bir şey yapmıyoruz anlamında demiyorum. Yani çaba gösteren başta Birlik Başkanımız olmak üzere, herkese teşekkür ediyorum. Ama bu gerçekliği görelim; yani üyeyle bağımızın koptuğunu, özellikle genç insanlarla bağımızın koptuğunu, piyasa ilişkilerinin bizim odalarımızı nasıl evirdiğini gerçeklikten kaçmadan görelim. Yani o ilişki içerisindeki insanlar bu TMMOB yönetimiyle ilgili ne düşünüyorlar? Evet, bizim örgütlülüğümüzü dağıtmak istiyorlar; ama sadece üye olmanın zorunluluğundan dolayı kurulan bir ilişki üzerinden bir şeyi geliştirmişsek, üyelerimizle birçok alanda karşı karşıya gelebiliyorsak uygulamalarımızda, o zaman, mücadele için, güçlü olmak için, bu yaptıklarımızı yeniden değerlendirmeye ihtiyaç var, ona göre adımlar atabilmeliyiz. Bu mücadele bugün bitmiş değil, yarın da bitecek değil.

Kamu kurumlarını dizayn etmesi, aslında AKP açısından son derece rasyonel bir şey. Devletin yeniden yapılandırılması içerisinde bunlar öngörülüyordu. Şuna çok da eminim: İnanın ki, AKP'lilerin büyük bir kısmı bu yasa değişikliklerini kavramış değiller. Şunu hatırlıyorum: 2001 yılında AKP'nin ilk seçim beyanamesi, o günkü Dünya Bankası raporlarındaki bizim gibi ülkeler için ortaya koydukları kamusal dönüşümün alıntılarıyla doluydu. Onlar sunuyorlar, bunlar yapıyorlar. Yeni dönemdeki devlet anlayışı, bizi, başka kurumları bir başka yere çekecektir. O kurumsal yapı içerisinde mücadele etmek, ona direnmeye çaba göstermek ayrı bir şey; ama bizim örgütsel yapımızın bu saldırılara yanıt verecek durumda olmadığını, üyelerimizden uzaklaşmış olan bir yapıyla ve de gerçek anlamdaki sorunlar noktasında yanıt üretmediğimiz bir örgütsel yapımızın olduğu, bunu değiştirmemiz gerektiğini kabul etmemizin çok önemli bir adım olduğunu düşünüyorum.

İYİGÜN PULAT (*Orman Mühendisleri Odası*)- Sayın Başkan, değerli katılımcılar; sevgili Teoman kardeşimi sevgi ve saygıyla anmanın onuru içerisindeyim.

50 yıllık ormancıyım. Dikili ağacım, bir hasırlık yerim yok. Çünkü Teoman kardeşle birlikte aynı savaşları sürdürürken, bir hasırlık yerimiz olsun, dikili ağacımız olsun diye uğraş vermedik. Yurdumuzun, yurttaşımızın onuru ve gönenci için savaştık. Yok, yoksul kalsak da teslim olmadık, teslim olmadık da, eşkiyayla baş edemedik. “Küstüm, oynamıyorum. Yoruldum, yürümüyorum” diyecek durumlarda da değiliz. “Kendim ettim, kendim buldum” demeden, daha çok görevimiz olduğunu bilerek, tüm mühendisler, teknik elemanlar olarak, Teoman kardeşimizin çizdiği yolda inançla, dirençle, güvenle ve dimdik yürümek durumundayız. Ülkemizin bağımsızlığı, ülke içindeki yurttaşlarımızın barış içerisinde bir arada olması, bize bilimin yol göstermesi ve ülkemizin birliği, bütünlüğü için, Teoman kardeşimizin çizdiği yollarda dik ve dirençle yürümek durumundayız.

Bu bağlamda, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği’ne çok iş düşüyor. Bu anlamda, tüm mühendis ve mimar kardeşlerimizin örgütlerindeki ilgi ve duyarlılıklarının geliştirilmesi gerekiyor.

Öykü çok, çoğumuz da bir şeyler söylemek istiyoruz. Örnekte, bugün yaşadığımız süreçte, atalarımızın dediği gibi, aymaza beylik vermişler, tutmuş babasını kesmiş. Aymaz başımıza gelmiş, kendince at oynatmaya çalışıyor. İster yabancıların atıyla, ister kendi oluşturduğu yerlerde, bildiği gibi tepinmeye, bildiği gibi koşmaya çalışıyor ve yurdumuzu, yurttaşımızı da kaç satarımın uğraşını veriyor.

Bu anlamdaki iş ve işlemlerde, yapılacak savaşta, Teoman kardeşimizin ışığı yolumuzu aydınlatıyor. Onu, sevgi, saygı ve onurla anıyorum. Saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim.

ERDAL APAÇIK (*Elektrik Mühendisleri Odası*)- Arkadaşlar; merhaba.

Ben de Teoman Öztürk’ü saygıyla anıyorum.

Daha önce yapılan konuşmalarla tekrara düşmemek adına, özetle şunu söyleyeyim: Filmi de izledik, ön plana çıkan konu, TMMOB'nin tarihten bugüne meslek odası kimliğinin yanı sıra, özellikle toplumdan ve halktan yana bir muhalif örgüt kimliği ve demokratik bir örgüt karakteri var. Son uygulamalarla birlikte, TMMOB, işte bu yönleriyle birlikte etkisizleştirilmek isteniliyor.

Sevgili arkadaşlar; niçin bu noktaya gelindi, biraz arka planını deşmek anlamında birtakım şeyler söyleyeceğim.

Gittikçe daha diktatoryal bir AKP dönemine geçiyoruz. Aslında bunun ipuçları seçimden önce de ortaya çıktı. Doğrudur, seçimde yüzde 50 oyla bir zafer elde etti; ama bu zaferin bir demokrasi zaferi olduğunu söylemek oldukça güç. Çünkü seçim sürecinde bile, çoğunluk rejimi olma adına, her türlü ayrımcılık işlenmiştir. Açıkça suç işlenmiştir. Alevilik meydanlarda yuhlatılmıştır, Kürtler terörist olarak gösterilmiştir, her türlü kaset vesaire gibi bel altı numaralar çekilmiştir. Seçimden sonra da aynı yöntem uygulanmaya devam ediyor. Halkın seçmiş olduğu milletvekillerinin önüne bile engeller koyarak, kendi çoğunluk hegemonyasını Meclis'te bile oturtmaya çalışıyor. Çünkü önümüzdeki dönemin, hani bazılarının fikri hegemonya dediği, benim ise diktatöryal bir rejim olarak tanımladığım bir dönem olacağı görülüyor. Böyle bir döneme geçiş sürecindeyiz. Böyle bir dönemde tabii ki muhalif örgütlerin de, demokratik örgütlerin de susturulması veya etkisizleştirilmesi iktidarın programında olacaktır. AKP, bu yönüyle, birinci olarak, TMMOB gibi muhalif bir örgütün, demokratik bir örgütün etkisizleştirilmesini hedeflemektedir. Fakat bunu sadece liberalleştirerek değil; bildiğimiz o diktatoryal dönemlerin, faşist dönemlerin yandaş örgütü haline getirerek, yani hiyerarşik bir örgüt haline getirerek bu işi yapmak istemektedir. Mevcut Anayasa'ya aykırıdır, hukuksuzdur vesaire, her şeyi söyleyebiliriz; ama sorun sadece hukuki değildir.

Bir ikinci konu, çıkan kanun hükmünde kararnamede sık sık vurgulanan “yerleşmeye ve yapılaşmaya dönük” ibaresi.

Bunu da şöyle okumamız lazım: AKP, geçtiğimiz dönemlerde eğitim, sağlık ve enerji alanındaki sermaye biriktirme yöntemini bu dönem kentsel rant üzerinde sürdürmek istemektedir. Geçtiğimiz dönemdeki tüm TOKİ uygulamaları bunun işaretiydi. Seçim sürecinde de ortaya proje diye çıkarılan Galataport, Haydarpaşa, Kanalİstanbul gibi kentsel rantı artırıcı projelerle birlikte, önümüzdeki dönem kentsel rant üzerinden kendi yandaşlarına sermaye biriktirmeyi hedefleyen bir programının olduğu ortadadır. Her ile üniversite, üniversiteler eliyle kentsel rant paylaşımıdır. 28 ilde yapacakları sağlık merkezleri projeleri; bunların hepsi kentsel rant üretme çalışmalarının arka planıdır. 3. Köprü, Galataport, Kanalİstanbul projeleri olduğu için, Çevre, Orman, Şehircilik Bakanlığı tümünü toplayabiliyor. Arkasında ciddi bir şekilde sermaye biriktirme amacı vardır. Bu nedenle, bu yönüyle de karşı çıkılması gereken bir konumdur.

TMMOB'nin bu konuda birikimi oldukça fazladır. Birçok ilde kent sempozyumları yaptı; ikincisini, üçüncüsünü yaptığı yerler var. Kent sempozyumlarıyla birlikte, TMMOB'nin hem kendisini, hem de bu olan biteni topluma, toplumun geniş kesimlerine, kentsel dönüşüm mağdurlarına anlatma zamanıdır aynı zamanda. Çünkü bu alanda bir talan yaşanacaktır. Ayrıca, TMMOB, kendi örgütlülüğünü güçlendirmeli ve bu süreci öncelikle kendi üyelerine anlatmalı, daha sonra da topluma anlatmalıdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

NİLGÜN ERCAN (Kimya Mühendisleri Odası)- Merhaba arkadaşlar.

Ben de hepinizin önünde Sayın Teoman Öztürk'ü mücadeleci kimliğiyle saygıyla anıyorum.

Bu kadar konuşma yapan arkadaştan sonra tekrara düşmemek gerçekten mümkün değil; bazı yerlerde tekrarlar düşebilirim, önceden özür diliyorum.

Yalnız, konuşmalarda dikkatimi çeken biraz şu oldu: Ben, konuyu sadece AKP'yle sınırlı olarak görmüyorum. Yani

birtakım gelişmeleri gerçekten belli süreçlerin içerisinde, her yönüyle ve aktörleriyle birlikte değerlendirmek lazım.

Türkiye'ye bakıldığında, sadece bu kanun hükmünde kararname ya da önümüzde bizi bekleyen anayasa değişikliğiyle sınırlı olmamak üzere, Türkiye kapitalizminin, bölgesel birtakım roller de verilerek, dış unsurlarıyla ve iç unsurlarıyla yeniden yapılandırılması gibi bir süreçten geçtiğimiz düşüncesindeyim. Zaten çoğumuz da bunun farkındayız. Dolayısıyla, geçen referandumda da olduğu gibi, konuları sadece AKP'ye atfetmek ya da bunu AKP karşıtlığı, yandaşlığı çerçevesinde değerlendirmek biraz eksik bir değerlendirme olur diye düşünüyorum.

Öyle bakıldığında, bölge de dahil olmak üzere, Türkiye'nin NATO üyeliği ve benzeri misyonları da dahil olmak üzere, bugüne kadar uluslararası sermayeye göreceli olarak kapalı gibi görünen bölgelerin tam anlamıyla açılması; bütün bu ülkelerde idari yapının, hukuksal yapının yeniden değiştirilmesi; yine günümüzdeki bu küreselleşmeci ve piyasacı anlayışa uygun olarak, gerekli ideolojik ve politik bildirimlerin oluşturulması gibi, topyekun bir yeniden yapılandırma süreci söz konusu.

Tabii, buradan baktığımızda, daha küçük ölçeklere geldiğimizde, toplumsal örgütlenmelerde de ayarlar yapılıyor. Bu yapının içerisinde görece artık bu yeni düzene göre arkaik kalabilen, geride kalmış olan birtakım yapılarda da düzenlemeler yapılıyor. Bu “vesayetlerden kurtuluyoruz” laflarının falan arkasında da bu yatıyor aslında. Demokratikleşme diye sunulan ve maalesef, aslında demokratikleşmeden yana olduklarını düşündüğüm, samimi olarak demokratikleşmeden yana olduklarını düşündüğüm kesimlerde bile bulanıklık yaratan, kafa karışıklığı yaratan olay vesayetlin kaldırılması falan meselesi değil; bölgesel düzeyde de, dünya ölçeğinde de yeniden yapılandırmanın bir sonucu.

Tabii, burada özellikle bugüne kadar göreceli olarak toplumsal ölçekte daha örgütlü olabilen muhalif yapılar iyice

göze batar hale gelmiş durumda ve bunlar tam hedef tahtası haline getirilmiş durumda.

TMMOB'ye yönelik olarak yapılan bu girişimleri de bu çerçevede değerlendirmek mümkün. Yalnız, daha evvel de arkadaşlar söylediler, bunlar hakikaten yeni gelişmeler değil. 2009 yılındaki Devlet Denetleme Kurulu raporuna -ki onun hazırlanmasının bir geçmiş süreci var- baktığımızda, odalar için hazırlanmış olan o 1800 sayfalık metinde bizler için mesela şunlar söyleniyor: Mealen söylüyorum, tam kelime olarak hatırlıyorum. “İstedikleri zaman kendilerinin kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü niteliklerini öne çıkartırken; diğer yandan, istedikleri zaman da bağımsızlık ve özerkliklerini öne çıkartmakta, yani ‘Biz bağımsız ve özerk örgütleriz’ diyebiliyorlar.” Metinden öyle cümleler hatırlıyorum ya da açılan davalarla can sıkıran odalar için, onların bölümlerinde, “Görüldüğü gibi, asıl faaliyetlerinin, esas faaliyetlerinin dışında faaliyet göstermektedirler” diye ciddi ibareler vardı. Neticede -yanımda da getirdim, bunu tekrar hatırlamakta yarar var- temsiliyetten bahsediliyor, asli faaliyet dışında faaliyet göstermekten bahsediliyor vesaire -tabii, burada söz konusu olan sadece TMMOB değil, 135. Madde kapsamına giren diğer örgütler de var- ve zaten söyleniyor; “Yukarıda özetle yer verilen tespitler ve değerlendirmeler ile ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu statüsünün yeniden irdelenmesi ve bu doğrultuda, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilişkin Anayasa'nın 135. Maddesi'nin yeniden düzenlenmesi gerekir” deniliyor.

Böyle bakıldığında, bu iş hakikaten yeni değil. Peki, kanun hükmünde kararname meselesi yeni mi?

Hepinizin bildiği üzere, Türkiye'de bu liberal politikaların önünü açan ve bu işin şampiyonluğunu yapan Turgut Özal'dır ve o dönemler Türkiye'de, kanun hükmünde kararnamelerle yönetilen bir ülkede yaşıyorduk. Mesela yine dikkat çekici bir nokta; 2007'de AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talebi üzerine, Ergün Özbudun başkanlığında hazırlatılan anayasa taslağında, yasama maddesinde, yani

yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde olduğu söylenen maddede -şimdi tam hatırlamıyorum hangi madde olduğunu, 6 veya 8 olabilir- bir ilave vardı, o da şuydu: “Kanun hükmünde kararnamelerle ilgili hükümler saklıdır.” Yani o dönemde kanun hükmünde kararnamelerin Türkiye’de bir anayasal desteğe kavuşması için zaten gerekli düzenlemeler yapılıyordu. Gerekçe olarak da, Avrupa Birliği’ne uyum sağlamamız gereken bir dönemde, yürütmenin arka arkaya düzenlemeler yapmak durumunda olduğu söylenerek, yasamanın bir anlamda zaten geciktirici bir unsur teşkil ettiği gibi saptamalar vardı. Bunu başka türlü de okumak mümkündür tabii. Yani o dönemde birçok bilim adamının da okuduğu gibi, giderek otoriter bir devlete doğru gidiş olarak da okumak mümkündür. Nitekim, geçen yıl yapılan referandumda, yürütmenin hareket alanını genişletecek bir sürü düzenleme yapılmıştır. Bu çerçevede bakıldığında, TMMOB’nin bundan sonra yapacağı çalışmalarda, örgütün önündeki sorunların sadece bir kanun hükmünde kararnameyle de sınırlı kalmaması, daha da geniş kapsamlı olarak bunların irdelenmesi ve bir yerlere oturtulması gerektiği açıktır.

Tabii, bütün bunları söylerken, bir yılğnlık yaratmak; muazzam bir zorlukla karşılaştığımızı, muazzam bir güçlkle karşılaştığımızı öne çıkartarak bir yılğnlık yaratmak amacıyla söylemiyorum. Ama bu tespitleri o sürecin içerisinde ve o bütünlük içerisinde görebilsek, ne yapmamız gerektiği de, nasıl zorlu görevlerle karşı karşıya geleceğimiz de daha iyi anlaşılacaktır diye düşünüyorum.

“Peki, bunun karşısında ne yapacağız?” sorusuna verilecek cevap, bütün arkadaşlarımın da vereceği gibi, örgütlülük lafıdır. Ama örgütlülük, maalesef, sadece lafta kalan bir şey değil. Burada Hakkı Atıl arkadaşımızın tespitlerine önemli ölçüde katılıyorum. Ben, böyle bir dönemin TMMOB’yi, -TMMOB derken elbette ki üst yönetimi kastetmiyorum sadece- bu örgütü pek de iyi bir zamanda yakalamadığı fikrindeyim. En azından kendi bulunduğum yerden -kimya mühendisiyim ben- şunu rahatlıkla söyleyebilirim

ki, örgütsel zaaflarımız nedeniyle, gerek örgütün üyelerle ilişkisi, gerekse gündemde öne çıkan sorunlara -ki her gün bizim meslek alanımızı ilgilendiren çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalabiliyoruz- karşı zamanında ve yeterli müdahalede bulunabilme yetileri maalesef yeterli düzeyde değildir.

Bu kanun hükmünde kararname meselesine tekrar dönecek olursak; bir odamız, Makina Mühendisleri Odası herhalde kapsamlı bir çalışma yapmış, şu anda broşürünü dağıttılar. Bundan sonra da örgütün coğrafi olarak en uç birimlerine kadar, herhalde o yukarıdan aşağıya dikey yapıda da en alt birimlerine kadar bu işin geniş şekilde tartışılması lazım.

Yalnız, şöyle bir endişemi de belirteyim: Makina Mühendisleri Odası'nın hazırladığı broşürün o anlamdaki tartışmalara bir altlık oluşturması mümkün; çünkü kapsamlı bir çalışmaya benziyor. Böyle bir çalışmanın; bu kadar kapsamlı olmasa bile, birtakım saptamalarla birlikte, bir yönlendirici metnin, bir tartışma metninin üyelerin önüne konulması, üyelere ulaştırılması -bu, TMMOB düzeyinde olabilir ya da odalar düzeyinde olabilir- son derece önemli diye düşünüyorum. Bunu söylerken de, üyenin örgüte bakışı, bizim danışma kurullarımızın yeterliliği, bütün bunlarla birlikte düşünüldüğünde, böyle ucu açık ve sadece üyenin kendisine bırakılmış, üyeye bırakılmış bir tartışma ve içselleştirme yöntemi yerine, bu tür tartışma metinlerinin, altlık metinlerinin de hazırlanması gerekir diye düşünüyorum.

Bunun hemen arkasından, önümüzdeki süreçte, TÜSiAD'ın ve Hükümetin çok açık ve sıklıkla gündeme getirdiği gibi -artı, bunun arkasında bir de Avrupa Birliği meselesi vardır- bir anayasa konusu da örgütü beklemektedir.

Yani bütün bu süreci o topyekun, o kapsamlı çerçevede görerek, çalışma yöntemlerini geliştirmenin ve üye ile ilişki geliştirmenin ve onu kapsamanın en acil görev olduğu meydandadır.

Teşekkürler.

NECMİ ERGÜN (*Maden Mühendisleri Odası*)- Merhaba arkadaşlar.

Ben de Teoman Öztürk'ü saygıyla anıyorum. Teoman Öztürk ve mücadele arkadaşları o dönemde TMMOB'de bir kavga başlattılar. Bizler de bu kavgayı bugüne kadar bütün mücadele ettiğimiz alanlarda TMMOB çerçevesinde devam ettirdik ve bu örgütün geçici bir örgüt olmadığını, sürekliliğinin olduğunu da ortaya koyduk diye düşünüyorum.

Konuşmama bu son 10 yıldaki süreci kısaca bir değerlendirmekle başlayacağım.

Biliyorsunuz, Türkiye'deki demokrasi mücadelesi tarihinde ara sıra geriye düşüşler oluyor, ileriye çıkışlar oluyor. Bu ileri çıkışlarda, bizler, demokrasi mücadelesi veren kurumlar, kuruluşlar, insanlar olarak, bazen bu süreçleri tam anlamıyla okuyamıyoruz. Örneğin, 2000'li yılların başlangıcında, Emek Platformu şeklinde, o dönemki saldırılar çerçevesinde, emek, meslek örgütlerinin, emekten yana, özgürlükten yana siyasi partilerin de içinde bulunduğu bir platform oluşmuştu. Bu platform belli bir süre çeşitli konularda, çeşitli alanlarda birtakım mücadeleler örgütledi. Ancak, biz bunu doğru okuyamadığımız için, daha sonra bu platform küçülerek, bugün hepimizin bildiği gibi, DİSK, KESK, TMMOB ve TTB şeklinde bir yapıya büründü. Bu yapı da kendi içerisinde mücadeleyi örgütlemekte, geniş kitlelere ulaşmakta çeşitli sıkıntılar yaşamaya başladı.

Demokrasi mücadelesi açısından hadiselere baktığımızda, bugün görmekteyiz ki, mevcut iktidar olarak AKP'nin, işçilerin, emekçilerin haklarına karşı çeşitli alanlarda, çeşitli şekillerde saldırıları sürmektedir. Bu saldırılara karşı da, emekçiler, buldukları alanlarda örgütlenmeye, sendikali olmaya çalışmaktadırlar.

Saldırıların yoğunlaştığı bu alanda, baktığımızda, bunlara karşı bizler ne yapabiliriz? Arkadaşların birçoğu değerlendirdi; bugün sistemin yürütücüsü olan, sistemin işlerini yapan AKP Hükümeti yüzde 50 oy alarak tekrar iktidara geldi. Ancak, seçim çalışmalarına baktığımızda, genel anlamda

milliyetçi-şoven politikaları öne çıkararak, hemen hemen ülkenin dört bir yanından oylar alarak iktidarını biraz daha sağlamlaştırdı. Bu sağlamlaştırmayı ortadan kaldırmak için yine işçilerin, emekçilerin örgütlü mücadelesi gerekiyor; ancak işçilerin, emekçilerin örgütlerinin mücadelesiyle bu iktidar geriletebilir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği de bu son 10 yıllık süreç içerisinde gelişmelerden etkilendi. Özellikle tüm alanlarda olduğu gibi, mühendislik-mimarlık alanındaki işsizlik, maalesef, odalarımızı meslekçi, piyasacı birtakım yaklaşımlarla, süreci okuyamama sorunuyla karşılaştırarak, örgütlü yapımızı şu ya da bu ölçüde gerilettiler. Bunlarla ilgili düşüncelerimizi TMMOB genel kurullarında, danışma kurullarında vesaire bütün organlarda çeşitli şekillerde tartıştık, tartışmaya da devam edeceğiz. Ancak, bugünkü saldırı karşısında şöyle düşünüyorum: Eğer TMMOB olmazsa biz bunları konuşamayacağız, yani bugün TMMOB elden giderse biz bunları konuşamayacağız. Onun için, bugün TMMOB'yi savunma zamanıdır. Yani birçok ayrılıklar olsa da, bu ayrılıklarımızı yine birbirimizle tartışarak, mücadelenin etrafında bütünleşmemiz için TMMOB'yi savunmayı öne çıkarmamız gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, iktidarlar her dönem sermayenin önündeki engelleri kaldırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Kentsel dönüşümler, çevreye, doğaya karşı, eğitime karşı vesaire saldırılar, yani bütün saldırılar bitmek tükenmek bilmeden geçiyor. Burada arkadaşlar da bahsetti, Başbakanın kendisi de bahsediyor, bu yeni döneme “ustalık dönemi” diyor. Ama ustalık döneminde iki tane acemilik yapıyor hemen. Birisi, bu Bakanlığı ikiye bölmesi. İkincisi de Emek-Barış-Demokrasi Bloğu ve CHP'nin Mecliste yemin etmemesi hususu. Gerçi CHP etmiş şimdi de, geçmiş süreç açısından ifade ediyorum; burada da, “Tükürdüklerini yalayacaklardır” diyor. Ustalık işleri değil bunlar. Demek ki, onların da çeşitli sıkıntıları var. Eğer kendimizi emekten yana bir meslek örgütü olarak ifade ediyorsak, bu güçsüzlükleri, bu sıkıntıları da ortaya çıkararak; örgütlenmenin önünde bulunan ve geçmişteki birbirimizle

tartıştığımız sorunları da yine tartışarak, mücadeleyi buna rağmen de örgütlemenin gerekli olduğunu düşünüyorum. Çünkü eğer biz bunu yapamazsak, bu saldırılar her gün biraz daha artacaktır ve bizim biraz daha yok oluşumuzu ortaya çıkaracaktır.

Bununla ilgili, yani bu saldırıların durdurulması için Birliğin ve bağlı odaların yapması gerekenler üzerine pratik birkaç tane önerim olacak.

Birincisi, biz genelde, Ankara'da veya büyük kentlerin birinde topluca mitingler yapmayı alışkanlık haline getirdik. Örgüt birimlerine gidiyoruz, ziyaret ediyoruz, 15 Mayıs mitinginde olduğu gibi, "Gelin, Ankara'da sesimizi duyuracağız" diyoruz. Bu dönemde bir defa bundan vazgeçmemiz gerektiğini düşünüyorum. Çünkü TMMOB'ye direkt bir saldırı vardır, ama hayatın her alanında saldırı vardır. TMMOB, bugün yanılmıyorsam 44 ilde İKK üzerinden örgütlülüğünü sürdürüyor. İKK olmayan illerde de, TMMOB odaları varsa bunlarla da irtibata geçip, yerelerde mücadeleyi örgütlemek için, yerellerdeki TMMOB birimlerinin, oradaki diğer meslek örgütlerinin (TTB, Eczacılar Odası vesaire) oradaki işçi ve emekçi örgütlerinin, oradaki yerel örgütlerin, yöre derneklerinin, çevreci örgütlerin, HES'lere karşı direnişlerin vesaire katılımıyla, bunların hepsini kapsayacak bir çalışma yapmamız gerekiyor. Bunun için de o illerin, gidilecek yerlerin tespit edilip, buradaki, Ankara'daki aktivistlerden bu çalışmaları kolaylaştırmak için, buralarda çalışma yürütecek bir ekip oluşturmamız ve oradaki yerelin de elini kolaylaştıracak çalışmaları örgütlememiz gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde bu saldırı sürecinin önüne geçebilmemiz pek mümkün olmaz.

Burada da bugün eğer 17.00'de toplantı yaparsak, görüldüğü üzere, çalışan arkadaşlarımızdan pek çoğu gelemez. TMMOB'nin çeşitli toplantılarında söyleniyordu; çalışan mimar ve mühendislerin, iş koşullarından kaynaklı olarak, 19.30-20.00'den önce işlerinden çıkıp bu tip toplantılara katılamadıkları dile getiriliyordu. Eğer 17.00'de böyle bir toplantı yaparsak, gerçekten cılız bir toplantı oluyor. Yani

bunları da düşünerek, yerelerde, diğer direniş halindeki örgütlerle, mücadele halindeki örgütlerle bir mücadele örgütlememiz gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

AHMET DEMİRTAŞ (*Orman Mühendisleri Odası*)- Sayın Başkan, Değerli Arkadaşlarım; herkesi saygıyla selamlıyorum. Sevgili Teoman Öztürk'ün ölüm yıldönümünde, onun mücadelecisi, direngen ve kararlı duruşunun bir yansıması olarak bu toplantıdan da olumlu düşünceler çıkacağına olan inancımı belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar; yapılan şey, her şeyden önce bir hukuk dışı uygulama. Onların çok sevdiği, yasama dedikleri işlevi de devre dışı bırakan, yaşamayı bir tarafa bırakan; bir kişinin ya da birkaç kişinin keyfilliğini ön plana çıkararak bir uygulamayla karşı karşıyayız. Dolayısıyla, öncelikle bu uygulamanın özünü anlatmak da bize düşüyor.

Değerli arkadaşlar; bu iktidar ve bu iktidara çok yakın programları olan siyasi partilerin seçimlerden önceki programlarına bir baktım. Bilmiyorum, sizler de bakmışsınızdır sanıyorum. Bu siyasi partilerin programlarında mühendisler, mimarlar, şehir plancıları yok. Ama bir şey daha yok; emekçiler yok ve Türkiye'nin kırsal kesimi yok, tarım yok. Türkiye'nin kırsal kesimi son 10 yıldır giderek boşaltıldı. Uygulanan ekonomik politikalarla kırsal kesimde yaşanılmaz bir ortam oluşturuldu. Dolayısıyla, Türkiye'nin 40 bine yakın kırsal yerleşmesinde yaşayan insanlarımızın ekonomik geçim kaynakları yok edildi ve kentlere göçmek zorunda bırakıldılar. Bu, çok da sıradan, kendiliğinden, kapitalizmin gelişmesi sonucu ortaya çıkan bir durum değildi; Avrupa Birliği'ne verilen sözlerin bir sonucuydu. Uygulanan ekonomik politikalarla da bu ortaya çıktı. Kırsal kesime gittiğinizde, köylerde artık birkaç tane yaşlı insan görüyorsunuz; çalışabilecek ya da öğrenim düzeyinde olan insanları, çocukları göremiyorsunuz. Bunun sonuçlarından birisine biraz sonra değineceğim.

Değerli arkadaşlar; kapitalizm yalnızca emeğin sömürüsüne dayanmaz, doğayı da sömürmeyi öngörür. Bugün tam da

bu yaşıyor. Türkiye’de, bir arkadaşımızın da söylediği gibi, konuyu sadece AKP’yle, AKP’nin politikalarıyla sınırlı görmemek gerekiyor bana göre. Çünkü Türkiye’deki büyük sermayenin sözcüleri ve örgütleri, görüyorsunuz, MÜSİAD’ından TÜSİAD’ına kadar, yapılan bu uygulamalara karşı çıkmıyorlar; tam tersine, destekliyorlar. Yani uygulanan ekonomik politika, Hükümetin büyük sermayeyle ve büyük sermayenin de uluslararası emperyalist sermayeyle bütünleşik hareket ettiğini bize gösteriyor ve tam da onların çıkarlarına uygun politikalar geliştiriyorlar.

Tabii, bu politikaların uygulanabilmesi için, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği gibi, gerçekten geçmişi olan, birikimi olan ve kültürü olan bir örgütün, “Sermayenin çıkarları değil, halkın çıkarlarının ön planda tutulması gerekir” diyen bir örgütün herhalde dışlanması, onun etkisiz hale getirilmesi de gerekiyor. Bu da bu politikalardan bir tanesi.

Değerli arkadaşlar; baktığınızda, seçimlerden önce, Türkiye’de, büyük kentlerde inşaatların, yeni kentlerin kurulacağını ve kırsal kesimin boşalacağını öngören öneriler getirilmişti. İstanbul’da iki tane kent kurulması, Ankara’da yeni iki kentin oluşturulması, Kanal İstanbul’un, 3. Boğaz Köprüsü’nün oluşturulması neden öngörülüyor? Sadece herkesin sempatisini kazanmak için üretilen uçuk kaçık projeler değil bunlar. Kırsal kesimden kentlere doğru yoğun bir göç var, işsiz ordusu var. Buralarda yeni kentler nerede kurulacak? Örneğin, İstanbul’daki, Boğaz’ın batısında kalan yer, “Yeni bir kent kuracağız” dedikleri yer bugün fiilen, yasal olarak orman. Sınırsızca bir sömürüye konu edilmiş olan Belgrad ormanlarındaki kömür işletmeciliğinde büyük delikler, büyük boşluklar, göller oluşturuldu. Şimdi oralar doldurulup, yeni kent kurulacakmış. Bu kentlerin kurulması bugünkü Anayasa’ya ve 683 I Sayılı Yasa’ya kesinlikle uygun değildir. Bunu kimse söylemiyor, sadece kent kurulması iyi bir şeymiş gibi algılatılıyor.

Biz öncelikle bunları dile getirmeliyiz; üyelerimize, potansiyel üyelerimiz olan öğrencilere, üniversitelere bunları anlatabilmeliyiz diye düşünüyorum. Öbür taraftan Türkiye’de

TOKİ uygulamaları aslında tam da bu uygulamaların temelini oluşturma, altyapısını oluşturma girişimleriydi. Bundan sonraki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kendisinin önünde hiçbir engel görmek istemiyor. Bu engel kim? Çevreye verecekleri zarara karşı çıkacaklar. Yeni kent kuracaklarını söyledikleri yerler ya tarım arazisidir, ya ormandır ya da bozkır, sulak alan gibi ekosistemlerdir. Bu ekosistemlerin üçünü de yok etmek pahasına kentler ya da yeni yerleşmeler kuracaklar. Onun için, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni engel olarak görmeleri, onların kendi sınıfsal çıkarları açısından da kaçınılmaz görünüyor.

Ama bizim mücadele geleneğimiz var, mücadele örneklerimiz var, geçmişimiz var, bugün de aynı mücadeleyi yürütebiliriz, yürütmeliyiz. Onun için önümüzde olanaklar var. Örneğin, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin gündeme getirmiş olduğu demokrasi kurultaylarımız var. Demokrasi kurultaylarını tam da bu zeminde bir kürsü olarak kullanabilmek, bize yeniden görüşlerimizi topluma açıklama fırsatı verebilir diye düşünüyorum. Üniversitemizde öğrencilerimize, özellikle mühendis, mimar ve şehir plancısı yetiştirecek üniversitelerin ilgili fakültelerinde, bölümlerinde bu konuları anlatabiliriz. Emek örgütleriyle dirsek temasına geçmeliyiz.

Tabii, yükün tümünü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne ve onun yönetimine bırakmak haksızlık olur, onu söylemiyorum. Birliğimize bağlı 23 odamızın genel merkezleri, şubeleri, temsilcilikleri ve il koordinasyon kurulu oluşumları vasıtasıyla tam da bu gelişmeleri; kapitalizmin doğayı, insan emeğini sömürmeye dayanan bu yüzünü açığa çıkaracak, onları anlatacak şekilde, kendi üyelerimize, üyelerimizin temasta bulunduğu halk kesimlerine anlatmalıyız diye düşünüyorum. Bunun için de Birlikten bir tek ricamız olabilir belki; bu konuyu yeterince anlatabilecek, en azından 5-10 sayfalık bir yazılı metni üretmesi ve bu metin çerçevesinde tartışma ortamı oluşturması.

Önümüzde sıkı, ciddi bir görev süreci var. Hepimize kolay gelsin. Mutlaka bunu başaracağız diyorum.

Bu arada, Makina Mühendisleri Odamıza da bir teşekkür borcumuz var. Böyle bir broşürü üretmişler, en azından bizim önümüze getirmişler. Ellerinize, kafalarınıza sağlık diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

HAYDAR İLKER (*Jeoloji Mühendisleri Odası*)- Arkadaşlar; merhaba.

Aslında konuşmak istemiyordum da, birkaç şeyi hatırlatma ihtiyacı hissettim.

17 sene geçmiş. 17 sene önce sevgili Teoman Öztürk'ün mezarı başında yaptığım konuşmada, “Bağımsızlık, sosyalizm, demokrasi mücadelesi bir yiğit evladını, bir yiğit önderini kaybetti” diye başlamıştım; son olarak da, “Rahat uyu yakışıklı Başkanım” demiştim. Gerçekten yakışıklı, tanıyanlar bilir, resimlerden de zaten belli. Eh, Karslı ne de olsa. Ben de Karslıyım.

Sevgili arkadaşlar; Türkiye falan anlatıldı, Nilgün gayet güzel ortaya koydu, diğer arkadaşlar da öyle. Birkaç şeyi hatırlatıp, çok kısa konuşup, bir noktaya gelmek istiyorum.

Yasama, yürütme, yargı... Yasamanın ne olduğu belli; seçim yasaları ortada, Siyasi Partiler Yasası ortada. En kaba tanımıyla, Meclis'teki 550 tane milletvekili, üç-beş tane başkanın -yanındaki ekiplerle birlikte- yönlendirmesiyle yasalar hazırlıyorlar. Dolayısıyla, yasamaya seçilenlerin ana görevi el kaldırıp indirmekten ibaret. Bu bir.

İkincisi, bu Hükümeti yanındaki birkaç kişiyle birlikte Başbakan kuruyor. Okumuşsunuzdur gazetelerden, yeni atanan bakanlardan bazıları, “Benim için sürpriz oldu, hiç haberim falan yoktu” diyorlar. Böyle de bir şey.

Hükümet, yargı konusunda ne diyordu? Burada tereciye tere satmak istemiyorum, hepinizden özür diliyorum. “Yahu, ben özelleştirme yapacağım, Danıştay karşı çıkacak; böyle bir şey olur mu?!” diyordu. Yani “Yargı, atanmışlar, siyasi iktidarın önünde olamazlar, bizim yaptıklarımızı iptal edemezler, şunu yapamazlar, bunu yapamazlar” diyordu. Yargıyı ne duruma

getirdiğini biliyoruz. Yasama ve yürütme ortada. Asker-sivil bürokrasi tamamen pasifize edildi ve kendi yandaşlarıyla dolduruldu. Diğer taraftan da, baktığımız zaman, medyanın durumu da ortada. Medya devleri bile diz çöktü. Medyada kimin yazacağına, kimin yazmayacağına kendileri karar veriyorlar. Yani bir devlet partisi oldu AKP.

Birtakım tahlilleri yaparken, işte konuşuyoruz, faşizm mi, değil mi; Türkiye’de faşizm mi var, yok falan. Elbette Komintern’in 1930’daki tahlilleriyle, İspanya, İtalya, Almanya’yı baz alarak faşizm üzerine konuşursak, birçok şeyde uymaz etmez; ama işte Türkiye’de de böyle de bir tablo var. Bunun adına siz ne diyorsanız deyin; otoriterlik deyin, daha da otoriterleşen deyin, öyle bir Türkiye’deyiz.

Peki, ne yapmak lazım?

Bir de nasıl bir vizyon var? Nükleer enerji ile tüp gazı özdeşleştiren muhteşem bir vizyonla karşı karşıyayız. Eh, bu vizyon ne diyecektir; TMMOB gibi bir örgütlenmeyi elbette ki bir genel müdürlüğün sınırları içerisinde değerlendirecektir. Çünkü dikensiz gül bahçesi oluşmaya başlamıştır, karşı çıkan herkes çok farklı yöntemlerle susturulmuştur; ama işte TMMOB ayakta duruyor.

Teoman rahat uyuyordur; çünkü onun mücadele geleneği devam ediyor. Bu anlamda Teoman Öztürk’ler rahat uyuyordur.

Sevgili arkadaşlar; benim esas vurgulamak istediğim nokta şu: O dönemi yaşayan arkadaşlar bilir, sosyalizmin revaçta olduğu, toplumsal hareketlerin yükseldiği dönemlerde gelişti TMMOB mücadelesi. 12 Eylül öncesinde zaten zorunlu üyelik vardı, mesleği icra etmek için herkesin oda üyesi olması lazımdı. Böyle bir ortamda Teoman Öztürk, Feridun Çelik mahallesindeki toplantılarda da konuşurdu, işçi grevlerinde de konuşurdu; yani toplumun her alanında TMMOB vardı. Hangi zihniyetinden dolayı; “Mesleğimizi emperyalizm ve sermayenin çıkarları için değil, halkın çıkarları için kullanacağız” zihniyetinden dolayı. Dinledik, en yalın tanımıyla böyle.

İçinde bulunduğumuz şartlarda örgütsel bağlarımız zayıf olabilir. Tabii bu konuda odalarımız arasında bazı nüanslar olabilir. Mesela, ben biliyorum, Makina Mühendisleri Odamızın örneğin gençlikle ilişkisi gayet iyi. Keza Jeo-Genç var, gayet iyi ilişkiler falan kurmuşlar. Ama neoliberal politikalar sonucunda, zorunlu üyeliğin de ortadan kalkmasıyla birlikte elbette ki oda-üye ilişkilerinde çok büyük erozyonlar yaşandı. Bu da bir gerçek.

İşte ben tam bu noktada şunu hatırlatmak istiyorum, hani geçmişini değerlendirirken ileriye yönelik de ders almamız açısından: 70'lerin başında, 12 Mart muhtırasından sonra, Teoman Öztürk'ler TMMOB'ye geldiği zaman -Hilmi Bey de burada, o dönemi yaşayanlar bilir- tabiri caizse, anahtarları sıkıyönetim komutanlığına teslim edilme noktasındaydı TMMOB. Ama inançlı az sayıda insan, sırtında daktilolarıyla, küçücük yerlerde, berbat koltuklar üzerinde, sayısının azlığına, düşmanın çokluğuna bakmadan ayaklandı ve TMMOB herkesin kabul ettiği gibi, Türkiye'deki en saygın örgütlerden biri oldu. Şu anda, TMMOB, Türkiye'deki en yaygın örgütlülüğe sahip örgütlerden bir tanesidir.

Ahmet'ten önce konuşan arkadaşımın da belirttiği gibi, miting falan elbette yapılır. Ama haddim olmayarak önereceğim, söyleyeceğim; en aşağıdan başlatarak bu süreci, illerde, ilçelerde mücadeleyi yükseltmek zorundayız. Her ne kadar medyanın durumu ortadaysa da, Anadolu'yu bilen, siyasi kimliğimden de dolayı gidip gelen bir arkadaşınız olarak söylüyorum, çok ciddi programlar yapılırsa, medya da kullanılabilir. Yerel birçok televizyon var, gazeteler var, İKK'larımız var, örgütlülüklerimiz var. Buralardan başlayarak ciddi bir çalışmanın içine girmek gerekir. Daha sonra mitinglerle de taçlandırılır. İnanıyorum ki, diğer demokratik örgütler, siyasi partiler de destek verir. Mehmet Soğancı, konuşmasında biraz serzenişte bulundu, bu yasaya karşı tek başlarına kaldıklarını falan söyledi. Yok, öyle değil; bu mücadeleyi hele bir yükseltelim, herkes destek verir. Ben bir siyasi parti yöneticisiyim; seçime girme hakkımız vardı, seçime girme hakkımız gasp edildi, seçimlere

giremedik. Askerlik belgeleri yüzünden. Hatta bazı kadın arkadaşlarımızdan da askerlik belgesi istemişlerdi. Biz de biraz sitem ettik, “Çok fazla destek olunmadı, edilmedi, kimse bizim konumuzu dillendirmede” falan diye. Bunların hepsi olur. Aşağıdan başlayarak, çok süratli bir şekilde bu işler organize edilirse -işte, demokrasi kurultaylarından da bahsedildi- yani çok yönlü bir çalışma yapılırsa -ki TMMOB'nin geleneklerinde bu var, halen de devam ediyor- organize edilebilirse, ben inanıyorum ki, çok farklı bir muhalefet odağı, hiç ummadığımız bir şekilde gelişir, çok farklı noktalara da gidebilir. Biz bu iradeye sahibiz, biz bu geleneğe sahibiz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

EMİN KORAMAZ (*Makina Mühendisleri Odası*)- Sevgili Arkadaşlar; herkese iyi akşamlar diliyorum.

Birlik Başkanımız Teoman Öztürk'ün şahsında, yitirdiğimiz tüm devrimci, sosyalist değerleri bir kez daha anıyorum. Anılarını ve mücadelelerini yaşatacağımızı buradan, bu kürsüden bir kez daha dillendirerek, sözlerime başlamak isterim.

Son konuşmayı yapmak hem kolay, hem de zor. Tekrara düşmek riskine karşın son konuşmayı yapmak, aynı zamanda bir sentez yapma olanağı da sağlıyor konuşmacıya. Arkadaşlar, AKP iktidarının saldırılarından bahsetti. Bazı arkadaşlar ise konuyu AKP ile sınırlamanın yanlış olduğununun altını çizerek TMMOB'ye yönelik etkisizleştirme ve “yok etme” girişimlerinin arkasında emperyalist kapitalist sistem ve neoliberalizm olduğunu belirttiler. Aslında; hepimiz biliyoruz, gerek TMMOB'nin şu ana kadar çıkarmış olduğu metinler, gerekse yapmış olduğumuz kongreler, kurultaylar, sempozyumlarda çok net bir şekilde altı çizildiği gibi, AKP, ülkemizde 24 Ocak kararlarıyla başlayan, 12 Eylül askeri rejimiyle sürdürülen yeniden yapılandırma döneminin kucağında büyüttüğü, beslediği ve neoliberalizmi en iyi temsil eden, neoliberal politikaları kendinden önceki tüm sağ partilerden, sermaye yanlısı tüm partilerden

çok daha iyi uygulayan bir partidir. AKP, neoliberalizmdir aslında. AKP, neoliberalizmin Türkiye'deki temsilcisidir. Sosyal devletin tasfiye edenlerin, ülkemizde mühendisliği, mühendisliğe zemin sağlayan bilim hayatını, sanayi tesislerimizi, tarım alanlarımızın, madenlerimizin, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi pazarlayanların, Başbakanın doğrudan telaffuz ettiği, gibi "Biz, ülkemizi pazarlamakla mükellefiz" diyenlerin partisidir. Buradan TMMOB'ye gelirsek, saldırı tabii ki salt AKP'nin saldırısı değildir. Emperyalizmin şu andaki ülkemizdeki yeni kuklası olan bu parti eliyle örgütümüze karşı yönelttiği bir saldırıdır. Sermayenin kamu idari yapısında gerçekleştirdiği piyasanın mutlak hakimiyetini esas alan neoliberal dönüşüme, yeniden yapılandırmaya TMMOB'nin de dahil edilmesidir. Neoliberal ekonomik ve toplumsal modele uygun olarak TMMOB'nin de yeniden yapılandırılmak istenmesidir.

TMMOB'nin kuruluşuna bakarsak, TMMOB'nin kuruluş dönemi, dünya ekonomik hayatında bir döneme tekabül eder. O dönemde "kitlesele üretim-kitlesele tüketim" şeklinde tarifleyebileceğimiz Fordist üretim modeli hakimdi ve bu temelde bir üretim ve tüketim ilişkisi vardı. Çevre ülkelerde de sosyalist blokun etkisiyle ve sosyalizm korkusuyla emperyalizmin güdümünde görece sosyal devlet anlayışını içinde barındıran kapitalist devlet modeli yürürlükteydi. İthal ikamesiyle ulusal sermaye birikimleri, yurt dışına bağımlı da olsa ulusal sanayiler yaratılmaya çalışılıyor ve bu amaçla kamu kesimi için emredici, özel sektör için yönlendirici kalkınma planları uygulamaya sokuluyordu. Bu planların yaşam bulması için devletin kontrolünde tüm ulusal kaynakların ve nitelikli iş gücünün harekete geçirildiği bir kamu idare yapısına gerek vardı. İşte TMMOB bu hedeflere uygun olarak , devlete yardımcı olması için korporatist bir anlayışla kurulmuştur. Yani TMMOB'den beklenen, halkın çıkarlarına değil, o dönemki iki kutuplu sistemde emperyalist bloğun yararına gelişen bir sanayi modelinin oluşturulması, bu çerçevede bir kalkınma planının oluşması ve yaşam bulması noktasında mühendislik-mimarlık

mesleğinin ve mühendislerin-mimarların harekete geçirilmesiydi. Ancak, Türkiye’de, dünyanın diğer ülkelerinde olmayan bir şey gerçekleşmiştir.. Özellikle 1970’lere gelindiğinde bu ülkenin aydınları, o dönemki ekonomik sistem içerisinde gerçekten kendilerine halkın büyük bir kesiminden daha ayrıcalıklı konumlar sağlanan, toplumun genel emek kesimlerinden çok çok yüksek ücretlerle istihdam olanakları bulabilen bu ülkenin aydınları, mühendisleri,mimarları “Bizim sorunlarımız toplumun sorunlarından ayrı düşünülemez. Biz, mühendislik bilgi birikimini, bu ülkede almış olduğumuz eğitimi, emekçi halkın sorunlarının çözümü için kullanacağız. Bu ülkenin madenleri, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri, insan gücü, sanayi birikimi, bu ülke halkının büyük bir çoğunluğu için, emekçi halkın çıkarları noktasında kullanılmalıdır. Gelecek sosyalizmedir! Gelecek toplumcu bir modeldedir” şiarıyla emekçi halkımızın mücadelesinde saf tutmuştur. Kuşkusuz o dönemde de TMMOB’ye yönelik saldırılar vardı; ama saldırı, TMMOB’nin kurumsal kimliğine değildi, TMMOB’nin yasasına değildi. İlerici, devrimci, demokrat TMMOB kadrolarınaydı. Yeni gelen bu en son uygulama, doğrudan TMMOB’deki ilerici, demokrat unsurlara değil; bu ülkedeki yeni liberal politikalar ışığı altında Keynesçi modelin artıklarına, yani neoliberal politikanın gereğinin yerine getirilmesinde engel olan tüm kurum ve kuruluşlara yöneliktir.

Hatırlayalım, neoliberalizm ne der? “Para serbest dolaşsın, sermaye serbest dolaşsın, mal serbest dolaşsın, hizmetler serbest dolaşsın, emek piyasası kuralısızlaştırılsın, her şeye piyasa güçleri yani sermaye hakim olsun” der. Bu amaca uygun olarak, ülke bazlı üretim modelinden, üretimin değişik aşamalarının bile değişik ülkelerde yapıldığı bir modele geçilmiştir. Bu noktada, ülkesel bazda tüm normlar, bu ekonomiye göre şekillenmiş devlet kurumları artık hantal kalmaktadır. Eğer ulusal bir kalkınma politikası düşünürsek, tabii ki, son kanun hükmündeki kararnameden önceki mevcut bakanlıklar dağılımına baktığımız zaman, o

emredici beş yıllık kalkınma planlarına göre, her kurum tek tek o kalkınma planının belirli aşamalarına göre atılan adımların, o genel kalkınma planına uygunluğu noktasında görüş beyan edecekti. Galataport projeleri, Kanal İstanbul projeleri gibi büyük ölçekli rant projeleri öyle kolay yaşam bulamayacak, kamu idarelerinden onay olsa dahi en son Anayasa değişikliği ile etkisizleştirilen ve güdümlü hale getirilen yargı engellerine takılacaktı. Kamusal ihtiyaçtan çok, doğrudan piyasanın her konuda hakim olduğu, kurallarını kendinin koyduğu neoliberal sisteme, artık devletin o eski yapısı bile çok hantal gelmektedir ve tüm birimleriyle bu devlet modelinin yerine yenisini kurmaktadır. Bu dönüşüm ve yeniden yapılandırma büyük ölçüde gerçekleşmiş durumdadır.

En son kurulan bakanlıklara baktığımız zaman, özellikle tartıştığımız bakanlıklar büyük yatırımcı bakanlıklardır. Artık hiçbir yerden görüş almadan, çok büyük çaplı projeler, en son bu Yetki Yasasıyla birlikte gündeme getirilen bakan yardımcılarını pozisyonlarından da anlaşılacağı üzere tartışmadan, tartışılmadan, neoliberalizmin yeni yönetim şekli olan piyasalaştırma, yerelleştirme, yönetim mekanizmalarıyla çok hızlı bir şekilde uygulamaya konulacaktır.

Birçok arkadaşın burada belirttiği gibi, süreç sadece son kanun hükmünde kararnameyle başlamadı. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun raporunda bunun ipuçları açıkça belliydi ve kastedilen sadece TMMOB değildir; Tabipler Odası da vardır, hekimler de vardır. Ama sağlıkta dönüşüm projesiyle sağlık alanındaki meslek örgütlerini büyük ölçüde etkisizleştirdiler. Şimdi önlerinde en güçlü örgüt olarak TMMOB vardır ve bertaraf edilmesi gerekmektedir. Söz konusu düzenlemelerin amacı budur.

Burada dile getirilen bazı eleştirilere, TMMOB'nin son 10 yılına yönelik eleştirilere hiç katılmadığımı belirtmek istiyorum. Şu anda neoliberalizmi en çok korkutan, özellikle TMMOB'nin üyesiyle sağlıklı ilişkisidir, meslek alanını

kendi düzenleme çabalarıdır; meslek içi eğitim çalışmaları, yetkilendirme, kamusal hizmet veren mühendislerin kamusal alanda halkın can ve mal güvenliğine tehdit içerebilecek konularda bizzat meslek odaları tarafından belgelendirilmeleridir, meslek alanının bizzat odalar tarafından düzenlenmesidir. Biliyorsunuz, yabancı mühendis ve mimarların ülkemizde, akademik/mesleki yeterlilik bile aranmadan doğrudan çalışması noktasında kanun hükmünde kararnameler gelmiştir Meclise. Marmara depremi sonrasında 601 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle doğrudan TMMOB'nin yetki alanlarına müdahale edilmek istenmiştir ki, bu uygulamalar oldukça tepki toplamıştır..

İstenilen şudur: “Bu ülkelerde neoliberalizmin ihtiyaçları doğrultusunda, yani uluslararası sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda, küresel sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda bir şey yapılacaksa, bu ülkedeki mühendislik, mimarlık hizmetlerinin niteliğine, çalışacak mühendis ve mimarların mesleki formasyonuna TMMOB değil, artık biz karar veririz. TMMOB, artık kendisi zaten uluslararası sermayenin bir genel müdürlüğü olmuş olan Şehircilik ve Çevre Bakanlığı'nın alt bir genel müdürlüğü olarak çalışmalıdır. Biz, TMMOB'ye haddini bildiririz. Zaten şu ana kadar TMMOB'nin yapmış olduğu her şey de neoliberal dönüşüme karşı çıkmak, engel çıkarmak şeklinde olmuştur.” Hemen hemen tüm odalarımız, özellikle çevre, şehircilik, maden, sanayi konusunda açmış oldukları davalarla çok büyük rantlara çelme takmıştır, özelleştirme ve serbestleştirme uygulamalarında iktidarı uğraştırmıştır ve bundan dolayıdır ki, ne zaman Başbakan televizyonda konuşsa, ne zaman AKP'li belediye başkanları konuşsa, odaları ideolojik davranmakla itham etmiş, odaları bu ideolojik duruştan kurtarmak için yeni yeni yasalar getirilmesi gerektiğinden dem vurmışlardır. Yani TMMOB'nin, özellikle benim de içerisinde onurla yer aldığım son 10 yılı, halkçı, toplumcu bir çizgidir ve bu şekilde de devam ettirilmesi gerekir.

Ne yazık ki, bence çok sakat olan düşünce ikinci bakış açısidir; meslek alanlarımıza giren konularda duyarsız

kalmak. “Bu konular bizi ilgilendirmez; o, başkalarının işi. Eğitim sorununu ancak üniversiteler çözer, meslek odaları eğitim vermez.” Eğer bu ülkede mühendislik faaliyetleri bir norma sokulacaksa, bunların kuralları belirlenecekse, bunu, yönetimi ve tüm organları seçimle işbaşına gelen odalar değil; bunu bir üst kurum yapsın.” Kim olacaktı bu üst kurum; kamu. Kamu kim; eski Bayındırlık Bakanlığı, şimdi Şehircilik ve Çevre Bakanlığı. Soruyorum arkadaşlar; oldu mu istediğiniz?

Şu anda tam da yapılmak istenen, gelinen nokta, TMMOB’de uzun süredir tartışılan şeylerdir. Biz, her şeyden önce, yine bir kapitalist zihniyetle başlamasına rağmen, korporatist tarzda başlamasına rağmen, “O dönemki ithal ikameci modelden kaynaklı kurulan kamu çıkarları perspektifinde çalışır. Kamu kurumu niteliğinde örgütlenmelerdir, kamu yararına örgütlenmelerdir meslek odaları” ilkesinden vazgeçmemek durumundayız ve bu noktada çalışmak durumundayız. Çünkü bizim anladığımız kamu devlet değil; bu ülke halkıdır, bu ülkenin ezilen halkıdır, bu ülkenin emekçi halklarıdır; ülke kaynaklarımızın, insan gücümüzün, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin, çevresel kaynaklarımızın, bu ülke halkı ve geleceğimiz için kullanılmasıdır ve bu noktada da mücadeleye devam etmelidir TMMOB.

Üyesiyle kopuk, hiçbir iş yapmayan, piyasalaşan, ticarileşen bir odayla sermaye niye uğraşır, anlayamıyorum. Eğer sermaye, doğrudan Başbakanın ağzından telaffuz ederek, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği’ni hedef gösteriyorsa bunun nedeni, Teoman Öztürklerden bugüne gelen devrimci çizginin, “Biz, halkımız için varız. Emperyalizmin, sömürgeçlerin değil; emekçi halkımızın hizmetinde olacağız ve olmaya devam edeceğiz” şiarının inatçılıkla sürdürülmesidir. 14 Ekimlerde, 15 Mayısarda ““Haklarımız, geleceğimiz, halkımız ve ülkemiz için söyleyecek sözümüz var” şiarıyla meydanları dolduran onbinlerce inançlı üyemizin sermaye kesimlerine saldırdığı korkudur .Ama bu, tabii ki bizim örgütlenme çalışmalarımızı, bu uğurda daha fazla çaba sarf etmemiz gerçeğini ikincilemez. Bu çalışmayı

elbette yapacağız. Makina Mühendisleri Odasının çıkardığı bu bülteni yerellerden başlayarak üyelerimizle paylaşacağız, kamuoyuna yaymaya çalışacağız. Gerekirse, dost örgütlerle, emek örgütleriyle birlikte alanlarda olacağız, sokaklarda olacağız, sesimizi duyuracağız. Çünkü bu saldırı TMMOB'ye yapılan bir saldırı değil; mühendisliğe yapılan bir saldırı, bilime yapılan bir saldırı, meslektaşlarımıza yapılan bir saldırı ve bu meslektaşların bu ülke halkına verdiği hizmetlere yönelik yapılan bir saldırı, halka yapılan bir saldırıdır. Kaynakların daha fütursuzca, daha sömürgeci, daha azgın bir şekilde talan edilmesinin ön hazırlıklarıdır bunlar. TMMOB, bunu halka anlatacaktır ve anlatacak gücü de vardır.

Ben, hiçbir zaman sermayenin bu kavgadan başarılı çıkacağına inanmıyorum. Biz, bu saldırılardan çok daha ağırlarını da gördük, 90'larda gördük, 80'lerde gördük. 80 Anayasası'nda, o dönemki birikim modelinden dolayı, bu modele göre inşa edilmiş devlet anlayışından dolayı TMMOB Yasası'na dokunmadılar; ama kanun hükmünde kararnamelerde koydukları belirli maddelerle TMMOB'nin birçok faaliyette bulunmasının önüne geçmeye çalıştılar. Ama TMMOB, bunları fiiliyatta aşmıştır, yaşamda aşmıştır, uygulamada aşmıştır ve bu saldırının da püskürtüleceğine inanıyorum.

Teoman Öztürk'ü tekrar saygıyla anıyorum. Bize bu fırsatı tanıdığı için, TMMOB Yönetim Kuruluna teşekkür ediyorum.

MEHMET SOĞANCI- Forumu bitirirken, izninizle birkaç cümle de ben kurmak istiyorum.

Şöyle bir şey var: Bir yeni kamu yönetimi tesis edilirken bunun üzerine konuşan bir tane örgüt var. O da TMMOB: Burada yanlışlık var arkadaşlar. Banklık içinde "TMMOB Genel Müdürlüğü" tesis edilince şimdi, bize dokunduğu için tartışıyoruz, konuşuyoruz. Ama örneğin bu ülkede DPT kapatıldı, Kalkınma Bakanlığı oldu. Bu olayı kaç kişi biliyor bu ülkede, merak ediyorum. Evet, kapatıldı, yerine Kalkınma Bakanlığı kuruldu. İyi bir şey mi? Sorunlu mu? Konuşan,

görüş bildiren yok. Bu bakanlıklarda öyle birleştirmeler ve ayrıştırmalar oldu ki, sonuç itibarıyla neoliberal iktisat düzeninin, IMF’de karnesi A olan, emperyalizme tam bağımlılık noktasında vahşi sömürünün en büyük çarklarını işleten AKP kendinden yana kurduğu dünyayı ustalık dönemi için dizayn ediyor, ses çıkaran yok.

Emperyalizme bağımlı vahşi sömürü sistemini, vahşi kapitalizmi işleten, 1980 sonrası neoliberal politikaların baş aktörü ve hakikaten giderek yüzde 50 oylar alarak kitleselleşmiş -karşımızdaki gücü tarif ediyoruz- kadrolaşmış; daha da hızını alamamış, 80 yıllık Cumhuriyet tarihindeki kamu yönetiminde birleştirmeler, kapatmalar, değişiklikler yapıyor bir siyasal iktidarla karşı karşıyayız, ses çıkaran yok.

Sevgili arkadaşlar; 60’lardan beri TMMOB, Makina Mühendisleri Odası sekreteryalığında Sanayi Kongresi yapar. Son yapılan Sanayi Kongresinde, bir kalkınmacı sanayileşme modelini savunan bir tezi vardır Sonuç Bildirgesinin. Sanayi Kongresinin hazırlıkları bitti bildiğim kadarıyla. Aralık ayında yeni baştan DPT’yi tartışır duruma geleceğiz. Evet bu “Sistem içerisinde” bile öyle ya da böyle işleri planlayan bir teşkilat kapatıldı, bakanlık yapıldı, bunlara karşı bir ses yok. Entelektüel seviyede, aydınlarda ve YÖK’ün artık tümüyle teslim aldığına inandığımız üniversitelerde ses yok, emek ve meslek örgütlerinde ses yok; yani sistemi tartışan bir yer kalmadı. Onun için çok yalnızız diyorum. Başbakan yardımcılıkları tesis edildi. Ben, rejim tartışmalarından hiç hoşlanmam da, rejimin gidişatında çok ciddi uygulamalar var, ama bir ses yok.

Neyse geçelim. Biz bize karşı yapılacak uygulamaları yönlendirecek bakanlığa ve “TMMOB Genel Müdürlüğü”ne bakalım.

Bakanlığa baktığımızda, kamu kaynaklarının talanının merkezleştiğini, özellikle -sadece bu Bakanlığı anlatıyorum; her bakanlığa bunu çalışmak zorundayız, başka şansımız yok- yerel yönetimlerin -ister BDP’li, ister CHP’li, ister AKP’li olsun- işlevsizleştirileceği bir Bakanlık söz konusu

olan. Bakanlığın görev ve yetkisi, kamu adına yapmak yerine yaptırmak, denetlemek yerine denetlenmesini sağlamak şeklinde düzenleniyor ve bunları da piyasanın aktörleriyle yapıyor. Arada olan da mühendis, mimar, şehir plancılığı mesleğine oluyor. Ülkenin en büyük müteahhidi olan TOKİ, her şeyden muaf bir şekilde, tartışılmaz, denetlenemez bir konumda bırakılıyor. Burada kamu çalışanı arkadaşlarımız çok; ne demek istediğimi anlıyorlar. Yani yeni düzenlemede, önündeki bütün engeller gidiyor. Bunların didik didik edilmesi lazım. TMMOB, bu anlamda çok çalıştı aslında. Ucu bize değdiği için, bu Bakanlık üzerinde çok çalıştık.

Sevgili arkadaşlar; bir şeyin altını çizelim. Şu an itibarıyla TMMOB'ye açıktan bir saldırı yok. TMMOB Yasası orada duruyor: 6235. Anayasanın 135. Maddesinden kaynaklı görev ve yetkileri o yasada yazılı. Burada yapılan iş, hani yeni kurdukları "TMMOB Genel Müdürlüğü" var ya, Bakanlığın Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü. İşte örgütümüzün görev, yetki ve sorumlulukları o Genel Müdürlüğün görevleri arasına konuldu. Saldırı tüm arkadaşlarımızın da söylediği gibi tam da bu noktada işte: Hem mesleğimiz dizayn ediliyor, hem örgütümüz dizayn edilecekmiş.

Burada, salonda bulunan çok arkadaşımı tanıyorum, ya yönetici, ya yöneticilik yapmış arkadaşlarımız. Örgüte anlatacağız sevgili arkadaşlar, önce birinci halkadan başlayarak yapacağız bunu. Nedir yapmak istedikleri, biraz da onu bilerek bakmak lazım. Biz, hedefi biraz daraltacağız. Bugün genel müdür atandı muhtemelen. Bu arkadaş yarın ne yapacak? Bir oda başkanı, şube başkanı ya da TMMOB Başkanı olarak düşünün. Bu arkadaşın adı neyse, tümüyle gözetimimiz altındadır. Genel Müdürlüğün görevleri arasında "Yerleşme ve yapılaşmaya yönelik, mimarlık, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin tüm düzenlemeleri yapmak." Var. Evet bu, eskiden Bayındırlık Bakanlığı görevleri içinde de vardı. Evet, Bayındırlık Bakanlığı mühendislik mimarlık mesleği hakkında şartnameleri hazırlardı. Yapı alanında çalışan bütün arkadaşlarımız bilir bunu. Hatta Örneğin, Şehir Plancılarına

yönelik olarak, meslektaşlarımızın iş yapma belgelerinin tamamı Bakanlık tarafından verilir. F'den A'ya kadar karne işi vardır müteahhit karnesi gibi. Bu, bizim örgütümüzün de bir gerçeğidir. Sadece oda kayıt belgesi isterler ve proje denetimi. Plancının görev sınırları Bakanlık tarafından tanımlanır..

Başka bir örnek: çevre denetimi görevlisi olacaksın Bakanlıktan belge alacaksın. Belgenin, yani mühendisin iş görevlerinin tanınmasında odanın hiçbir ilgisi yoktur. İlişki ne odayla; üyelik. Belge nereden alınıyor; Bakanlıktan. Sınavı kim yapıyor? Çevre mühendisi isen, sınav olmuyorsun, diğer meslek disiplinlerine sınav yapan bakanlık.

Başka bir örnek: İş güvenliği mühendisliği alanı yıllardır neoliberalizmin saldırısında. Nedir TMMOB'nin kavgası? Önce İş güvenliği mühendisi kavramının her kes tarafından kabulü ve bunun gerek eğitiminin gerekse belgelendirmesinin odalarımızca verilmesi. Yani kısaca bu alanda çalışacak arkadaşlarımızın örgütümüzce tasnif, edilmesi, eğitilmesi ve denetlenmesi. Artık iş güvenliği mühendisleri, Çalışma bakanlığınca "yetkilendirilmiş" özel sektör tarafından kursa alınacak ve bakanlığın açtığı sınava sokulup, belgesi Bakanlık tarafından verilecek. Örgütümüze, insanımıza hayırlı olsun.

Başka bir örnek: Yapı denetim alanına bakalım. TMMOB'nin ciddi anlamda, hem 595, hem 603 sayılı KHK'lerden beri ısrarla, bir yandan tüm düzenlemelerin sorunlu olduğunu ifade ederken öte yandan da bu alanda çalışacak meslektaşlarımızın odalarımızca, yani üyelerimizin alacağı ortak kararlarla belirlenmesinin kavgasını verdi. "Bu alanda çalışacak meslektaşlarımızın belgeler TMMOB tarafından yapılacak eğitim sonucunda verilsin, sınavları biz yapalım ve denetimi yapacak arkadaşlarımızı biz belirleyelim, biz denetleyelim" sözlerimize karşı ne oldu şimdi? "Hayır, bunu biz vereceğiz." dendi. En son Yapı Denetim Yasası ile ne oldu? 12 senelik mühendis-mimar kavramı yerine 5 yıllık kavram geldi. Bakanlıktan alınan belgeler ile ve örneğin hayatında tesisat mühendisliği yapmamış bir arkadaşım, Karayollarında

çalışan çok değerli bir makina mühendisi arkadaşım yapı denetim işinin baş aktörü olabiliyor. Neoliberal sistem de kendilerine ayda 300 lira para veriyor ve memleketin yapı denetimi bu gün tüm sorunları ile sürüyor. Bu alanda çalışan meslektaşlarımızın odayla ilgisi de sadece üye olmakla kalıyor.

Gerçeğimiz bunlar sevgili arkadaşlar.

Mesleki Hizmetler Genel müdürlüğüne biçilen görevleri iyi okuyalım arkadaşlar:

“Planlama, harita yapımı, arazi ve arsa düzenlemesi, değerlendirme, parselasyon, etüt ve proje müellifliği, harita plan proje yapım kontrol müşavirliği, her türlü altyapı ve tesisat dahil olmak üzere, yapı müteahhitliğini ilgilendiren tüm alanlarda çalışanlar gerçek kişiler -yani mühendisler, mimarlar, şehir plancıları- veya tüzelkişilerin -yani bizim SMM büroları- görevleri, yetkileri, sorumluluklarının ve kayıtlarının tutulması, bunlarla ilgili düzenlemelerin yapılması.” TMMOB Genel Müdürü bunları yapacak yarın geldiğinde.

“Planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma iş ve işlemlerinde görev alacak bilirkişiliklerin niteliklerine ve mesleki yeterliliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, belgesini düzenlemek.” Bilirkişi Yasasında nasıl geçtiğini herkes bilir aslında. Çok uzun bir kavgamızdır. Bazı odalarımız eleştiri filan yaptılar zamanında. Sevgili Emin, az önce detaylarını uzun anlattı. 10 yıldır o işin kavgasını örgüt içinde de, dışında da çok verdik. Odaca eğitimden ve sınavdan geçirilmiş bilirkişilik olgusu, hem Adalet Bakanlığının yayımladığı yönetmelik, hem TMMOB'nin Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğinde yayımlatılmıştır. Şimdi, “Artık yok bunları Genel Müdürlük düzenleyecek” deniliyor.

Bunlar sıralanıyor ama bir de görevler arasına yazılıvermiş: “1” Maddesi: “Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak, mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin -TMMOB yazmamışlar- mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek.”

Bayındırlık Bakanlığının geçmiş Yasasından bilirsiniz; Yasada sadece Bayındırlık Bakanlığı denetimi altındaydı TMMOB. Kuruluş yıllarında var o madde. Ama bu uygulanmamış, uygulanmamış bir olguydu elliye yedi yıllık tarihimizde. Son Devlet Denetleme Kurulu raporundan beri, son iki yıldır, Bakanlıktan da çok sayıda “Sizi kapatırız ha, yanlış yapıyorsunuz. Sizi görevden alırız ha” diye onlarca yazıyı da yedik. Bunu da ifade edeyim. AKP’nin bu saldırılar doğaldır, ama bunları da bizim net olarak bilmemiz gerekir.

Saldırı bu şekildedir; meslek, Genel Müdürlük tarafından dizayn edilecektir. Genel Müdürlük tarafından meslek dizayn edildikçe, yapı denetim mühendisleri birliği, iş güvenliği mühendisleri birliği, tasarımcılar birliği gibi birliklerin oluşturulması da hem de anayasa 135 e dayandırılarak yapılması da muhtemel gelişmeler içerisindedir. Bunlar Anayasa 135’e göre kurulur, yasal bir boşluk da olmaz.

Emin, az önce çok güzel altını çizdi; eğer mühendislik ve mimarlık hayatını bizler düzenlemezsek ve buna karşı adım atmazsak, yani barikatın arkasındaki yığınağı kendimiz yapmazsak, bunu bu şekilde sağlarlar. Yoksa TMMOB’ye açık bir saldırı göremezsiniz bu metinlerde.

Evet, Sevgili arkadaşlar,

Son olarak yanlış bir sözü de düzelteyim. Bu düzenlemelerde “TMMOB Yargıya gidemez” diye bir söz yoktur. Bazı arkadaşlar bu düzenlemelerin bunu getirdiğini de söylüyor ama bunun doğrusu şöyle: Bunu Anayasa referandumunda biz 12 Eylül anayasasına da, AKP anayasasına da, yani iki defa Hayır derken, “Yetmez, ama evet” ya da “Evet” diyenlere söyleyeceksin onu. Anayasa referandumu ile yargı biçimlendirilmiştir sözü doğru olanıdır. Ama biz “Herhangi bir kent suçu, insanlık suçu, meslek suçu, işlenmiş olan yerel ve merkezi idarelerin davalarını artık Danıştay’dan açmayacağız, açamayacağız” diye bir kural yok, hepsine açacağız; ama onların bizim lehimize dönüp dönemeyeceğini de burada tartışmayacağım.

Son söz de şöyle olsun:

AKP'nin mesleğimize ve örgütümüze karşı her türlü uygulamalarının karşısında, her kes bilsin ki: bu örgütün de 50 yılı geçkin ciddi bir geçmişi ve mücadele anlayışı ve sizin gibi çok inançlı kadroları var.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Sevgili Başkanımızı bir kez daha sevgiyle anarken her zaman söyledik gene söylüyoruz: İyi ki TMMOB'nin Teoman Öztürk gibi çok değerli bir Başkanı vardı. (Alkışlar)